НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	**Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького**
Освітня програма	**46163 Філологія**
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Спеціальність	**035 Філологія**

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	**101**
Повна назва ЗВО	**Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького**
Ідентифікаційний код ЗВО	**02125622**
ПІБ керівника ЗВО	**Черевко Олександр Володимирович**
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	**www.cdu.edu.ua**

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

https://registry.edbo.gov.ua/university/101

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	**46163**
Назва ОП	**Філологія**
Галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
Спеціальність	**035 Філологія**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Тип освітньої програми	**Освітньо-наукова**
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	**Магістр (ОКР «спеціаліст»)**
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	**випускові кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики, української літератури та компаративістики ННІ української філології і соціальних комунікацій, кафедра російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання ННІ іноземних мов**
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	**Кафедра іноземних мов, кафедра філософії та релігієзнавства, кафедра інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін, кафедра автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих наук, кафедра історії та етнології України, кафедра менеджменту та економічної безпеки**
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	**М. Черкаси, бульв. Шевченка 81, корп. 1**
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	*не передбачає*
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	***відсутня***
Мова (мови) викладання	**Українська, Англійська**
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	**360818**
ПІБ гаранта ОП	**Мартинова Ганна Іванівна**
Посада гаранта ОП	**завідувач кафедри, професор**
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	**opp.martynova.hanna@cdu.edu.ua**
Контактний телефон гаранта ОП	**+38(098)-584-03-44**
Додатковий телефон гаранта ОП	*відсутній*

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Проєктна група спеціальності 035 Філологія розробила освітню програму третього рівня вищої освіти за спеціальністю «Філологія», її було схвалено на засіданні вченої ради Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького (протокол № 6 від 28 квітня 2016 р.). Започаткування ОНП зумовлене потребами як наукової галузі, так і регіону. ЗВО Центральної України потребують викладачів та науковців-філологів, здатних ініціювати проєкти та керувати ними, розв'язувати комплексні завдання в царині професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Про затребуваність таких фахівців свідчить 100 % працевлаштування випускників аспірантури Черкаського національного університету за 2006–2018 р. У 2019 р. програму переглянуто і вдосконалено відповідно до «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (наказ МОН України від 11.07.2019 р. № 977, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851) з метою увідповіднення її структури сучасним вимогам до навчального процесу аспірантів та затверджено для впровадження на засіданні вченої ради ЧНУ (протокол № 1 від 05.09.2019 р.). Упродовж вересня–листопада представники наукової спільноти, стейкхолдери висловили зауваження та побажання, які було розглянуто на засідання проєктної групи (протокол № 1 від 28 листопада 2019 р.) (див. протоколи: https://cutt.ly/1bRVQ1x) й ухвалено внести зміни до ОНП щодо переформатування обов'язкових компонентів на користь циклу професійної підготовки та виділення кредитів на педагогічну практику, а також коригування циклу вибіркових дисциплін з урахуванням індивідуальної специфіки досліджень аспірантів. Обговорення ОНП тривало протягом першого півріччя 2020 р., його результати розглянули на засіданні проєктної групи в травні (протокол № 2 від 28 травня 2020 р.), де ще раз унесено зміни до освітньо-наукової програми з метою уточнення обсягу її компонентів й удосконалення можливостей формування індивідуальної траєкторії здобувача вищої освіти. Удосконалену й доповнену програму запропонували для обговорення на засіданні вченої ради ННІ української філології, де порушено клопотання про її затвердження вченою радою університету (витяг із протоколу № 8 від 18 червня 2020 р.). У червні 2020 р. ОНП затверджено на засідання вченої ради ЧНУ (протокол № 8 від 24 червня 2020 р.) та оприлюднено на сайті. Також проєктна група проаналізувала світові освітні пропозиції лінгвістичної проблематики і врахувала досвід університетів Польщі, Словаччини, Італії, Болгарії.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	*ОД*
1 курс	2020 - 2021	2	2	0
2 курс	2019 - 2020	2	2	0
3 курс	2018 - 2019	2	2	0
4 курс	2017 - 2018	1	1	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	*програми відсутні*
перший (бакалаврський) рівень	**19852 Лінгвістична експертиза** **5119 Мова і література (англійська)** **5121 Українська мова і література** **27116 Переклад (російська, польська)** **27118 Мова і література (англійська)** **27119 Мова і література (німецька, англійська)** **27120 Переклад (перша – англійська)** **27129 Прикладна лінгвістика** **28744 Мова і література (англійська, німецька)** **28962 Мова і література (німецька, англійська)** **29238 Мова і література (російська, англійська)** **29239 Переклад (російська, польська)** **4204 переклад (українська, російська, польська)**

	4537 Мова і література (російська) **4908 переклад** **19973 Переклад** **19975 Мова і література (німецька)** **24332 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська** **24333 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька** **24345 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - російська** **24640 Германські мови та літератури (англійська, німецька)** **24642 Германські мови та літератури (німецька, англійська)** **24646 Переклад германських мов (англійська, французька/німецька/іспанська)** **24658 Слов'янські мови та літератури (російська/англійська/польська)** **24667 Переклад слов'янських мов (російська/польська/англійська)** **27115 Мова і література (російська, англійська)** **27117 Мова і література (англійська, німецька)** **28911 Переклад (перша - англійська)**
другий (магістерський) рівень	**5534 Прикладна лінгвістика** **20222 Українська мова і література** **27138 Переклад (російська, польська)** **27139 Мова і література (англійська, німецька)** **27140 Мова і література (англійська)** **29243 Переклад (перша - англійська)** **3220 Фольклористика** **20223 Фольклористика** **20224 Прикладна лінгвістика** **4475 переклад (українська, російська, польська)** **4770 мова і література (англійська)** **6560 переклад** **20322 Російська** **20343 Переклад** **20344 Англійська** **21794 Німецька** **24825 Слов'янські мови та літератури (російська, англійська/польська)** **24826 Переклад слов'янських мов (російська, польська/англійська)** **24829 Германські мови та літератури (англійська, німецька)** **24832 Переклад германських мов (англійська, французька/німецька/іспанська)** **24835 Германські мови та літератури (німецька, англійська)** **27137 Мова і література (російська, англійська)** **27141 Переклад (англійська)** **27142 Мова і література (німецька, англійська)** **29579 Мова і література (англійська, німецька)** **29581 Переклад (перша - англійська)** **29582 Переклад (російська, польська)**
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	**46163 Філологія**

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	**Навчальна площа**
Усі приміщення ЗВО	82642	27023
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	74776	19157
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	7866	7866
Приміщення, здані в оренду	1334	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:
- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	*ПРОГРАМА ОНП 035 ФІЛОЛОГІЯ 2020.pdf*	AoobTPTTQsVz9LRzPOJoGyWk9PIEPsl+kHl38FruFqk=
Навчальний план за ОП	*035. Філологія. 2020 НП.pdf*	+Te2rGoggW7oXcwJDD8vqd2EFKfw5ez4ZYGOdREXQFQ=
Рецензії та відгуки роботодавців	*РЕЦЕНЗІЇ.pdf*	ex5zwTxNeV0225+msySjo9szw1Nkt2jlW/QG6+VO7wM=
Рецензії та відгуки роботодавців	*ВІДГУКИ 2019-2021.pdf*	cx5cbQgwltmNbOxQy9Ym3sMWkJqTUWY6WTmJz25StyA=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Основні цілі ОНП «Філологія» передбачають поглиблення теоретичних знань і практичних навичок, здобутих на першому та другому рівнях вищої освіти; формування професійних компетентностей, необхідних для освітньої та науково-дослідницької діяльності в галузі філології, забезпечують отримання концептуальних і методологічних знань у царині філології, спеціалізованих умінь / навичок, необхідних для розв'язання актуальних і значущих проблем у сфері науково-педагогічної діяльності, розширення та перегляд уже наявних знань і професійної практики, критичного аналізу і синтезу нових знань та комплексних ідей у галузі філології.
Особливості ОНП полягають у тому, що її обов'язкові компоненти передбачають формування в аспірантів здатності демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, спрямованість на розвиток нових ідей або процесів у контексті освітньої і науково-дослідницької діяльності. Результатом навчання стане здатність випускників до безперервного саморозвитку та самовдосконалення. Вибіркова частина дає змогу поглибити знання і навички в царині власних наукових інтересів здобувача, отримати компетентності, важливі для забезпечення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці та успішного завершення написання й захисту дисертації. Специфічною рисою ОНП є її орієнтація на регіональний аспект вивчення діалектної лексики та фольклору, виявлення системного характеру мовних і культурних явищ у взаємозв'язку типових і перехідних одиниць.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП відповідають місії та «Стратегії розвитку Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького на період 2016 – 2020 років» (https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmMHFTWlozRkZXbFU/view). Програма спрямована на забезпечення якості професійної підготовки фахівців відповідно до компетентнісних вимог Національної рамки кваліфікацій. Під час формування освітньої програми орієнтувалися на пріоритетні завдання: гнучкість програм, академічна доброчесність, відкритість процесу формування програми, упровадження в освітній процес елементів проблемно-орієнтованого навчання з метою розвитку творчого, критичного мислення аспірантів. Цілі ОНП відповідають «Стратегічному плану розвитку Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького на період до 2026 року» (https://drive.google.com/file/d/1dtvWlVa1PzCX_IgxZexG2o6pP75sMf3y/view) та положенням «Статуту Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmYldfQjRNUE5ZdEE/view). Водночас освітня програма відповідає стратегічним завданням, відображеним у «Стратегії інтернаціоналізації Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1a_xc_sgJy8HAF3SANwhZwqZCANNisuIf/view), зокрема щодо проведення міжнародних науково-освітніх заходів, реалізації міжнародних договорів, закордонного стажування та залучення іноземних фахівців.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Процес формування цілей та складників ОНП відбувається за участю аспірантів. Проведено анонімні анкетування аспірантів, де є відкриті поля для внесення пропозицій. Форми анкет, а також результати анкетування розміщені на сайті (https://cutt.ly/gbEvKU2). Є форма, де аспіранти можуть задати актуальні для них запитання. Проведено анкетування випускників-аспірантів за 2020 р. (https://cutt.ly/rbEvCYM).
Під час формулювання цілей та ПРН враховано інтереси й побажання випускників аспірантури та здобувачів програми 035 «Філологія», висловлені під час обговорення ОНП на спільних засіданнях проєктної групи з аспірантами (прот. №1 від 26.11.2019 р., №2 від 28.05.2020 р., №3 від 30.03.2021 р.), зі здобувачами та випускниками, які взяли активну участь у роботі семінару (25.03.2020 р.) й наукової конференції (04–05.05.2020 р.). Висловлено зауваження щодо ПРН, зокрема про формування здатності до викладацької діяльності, коригування циклу вибіркових дисциплін, що забезпечують вироблення СК і вмінь їх реалізувати, формувати індивідуальну дослідницьку траєкторію. Пропозиції, висловлені під час зустрічі з аспірантами, які навчаються за ОНП 2020 р., запропоновано внести до проєкту ОНП 2021 р. та подати на розгляд вченої ради університету (збільшення кількості

кредитів для розширення обов'язкових дисциплін професійного циклу, що сприятиме формуванню здатності комплексно розв'язувати проблеми в галузі філології та відповідних програмних результатів навчання):
2019–2020: https://cutt.ly/vbEvMpK
2021: https://cutt.ly/8bEv2ii

- роботодавці

Роботодавці беруть участь у формуванні ОНП для вдосконалення її компонентів і підготовки фахівця з розвинутими компетентностями. Проєкти освітніх програм представлені на сайті (https://cutt.ly/VbEQxJ4) для відкритого обговореня, рекомендації працедавців включені до освітньої програми. Роботодавці можуть заповнити анкету «Оцінка PhD-програм ЧНУ ім. Б. Хмельницького» (https://cutt.ly/pbRCbYN).
У процесі формування цілей та програмних результатів навчання враховано пропозиції зовнішніх стейкхолдерів – керівників навчальних закладів та організацій, де працювали чи працюють нинішні аспіранти, під час спільних засідань проєктної групи з роботодавцями
2019–2020: https://cutt.ly/SbEEx8S , 2021 https://cutt.ly/JbEEmoZ
На різних етапах впровадження ОНП (розроблення, практичне втілення упродовж 2016–2021 рр.) відбувалося її обговорення, формулювання й уточнення РН. Вимоги роботодавців до випускників програми враховано під час формулювання РН ОНП:
РН9 Демонструвати навички планування індивідуальної освітньої траєкторії, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; оцінювати результати власної роботи й нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.
РН12 Організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення освітнього процесу, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності аспірантів, діагностики, контролю та оцінювання ефективності навчальної діяльності.

- академічна спільнота

Під час розроблення ОНП враховано досвід, побажання й пропозиції науковців ЧНУ, наукової спільноти України й підрозділів НАН України (Інститут української мови, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського) в особистому спілкуванні, у рецензіях на ОНП 2019 та 2020 р. Обговорення відбувалося під час проведення семінарів «Сучасна література і літературна освіта: орієнтири, напрями, інноваційна методика», «Основні тенденції розвитку літературного процесу XXI століття», Міжнародної конференції «Лінгвалізація світу» (https://cutt.ly/EbEQXAf).
Розробники вивчали досвід підготовки ОНП в університетах зарубіжжя під час науково-педагогічного стажування на тему «Інноваційні методи і технології: нове в європейській освітній практиці», яке члени проєктної групи проф. Шитик Л. В. (01.01–31.03. 2016 р.) та доц. Корновенко Л. В. (26.10.2016–26.01.2017 рр.) проходили у Вищій Лінгвістичній Школі (м. Ченстохова, Польща); доц. Корновенко Л. В. вивчала структуру й організацію навчального процесу в Університеті імені Матея Бела (Словаччина, 2019 р.); доц. Скорина Л. В. – організацію освітнього процесу в галузі філологічних наук в Україні та країнах ЄС у Венеціанському університеті Ка'Фоскарі (Італія, 24.08–02.10.2020 р.); доц. Калько В. В. стажувалася за програмою онлайн «Мова і освіта» (м. Познань, Республіка Польща, 11.01–18.03.2021 р.). Отриманий досвід дав змогу уточнити структуру ОП та програмні результати навчання.

- інші стейкхолдери

Окремі побажання аспірантів суголосні з пропозиціями роботодавців, зокрема щодо введення до переліку дисциплін ОНП альтернативної додаткової послуги, що розширює можливості здобувачів до самоосвіти й саморозвитку, а також збільшення кількості дисциплін фахового спрямування, що може суттєво покращити якість наукового дослідження аспірантів. Зазначені пропозиції неодноразово обговорювали на спільних засіданнях проєктної групи та стейкхолдерів, що відображено в протоколах (https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1T9m28AppKFSOhvWe6NTmd_4a3DTh4PQR). Їх ураховано під час внесення змін і доповнень до ОНП 2019 та 2020 рр.
Проєктна група вносила зміни й доповнення до ОНП двічі напередодні навчального року (у 2019 та 2020 рр.). Нині обговорення триває, його результати запропоновано до проєкту ОНП 2021 р.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Визначення цілей і програмних результатів ОНП зорієнтоване на запотребуваність науково-педагогічних фахівців із філології в закладах освіти й організаціях Центральної України. Лише в Черкаській області є 8 ЗВО III–IV рівнів акредитації, 19 коледжів та 2 технікуми, що потребують оновлення кадрів, готових до провадження викладацької діяльності та здатних ініціювати актуальні наукові проєкти інноваційного характеру й керувати ними. Сформульовані цілі та програмні результати навчання відображають тенденції розвитку науково-освітньої галузі в регіоні, передбачають провадження науково-інноваційної діяльності для реалізації вузькоспеціальних і міждисциплінарних досліджень, розроблення нових дослідницьких проєктів, уміння організовувати роботу колективів і викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань і принципів сучасної вищої школи, реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку (РН 6, 8, 10, 12, 13). ННІ української філології та соціальних комунікацій і ННІ іноземних мов ЧНУ співпрацюють із закладами освіти Черкащини й суміжних областей, що забезпечує працевлаштування випускників аспірантури, проведення наукових і науково-практичних семінарів, конференцій, круглих столів, де неодноразово обговорювали тенденції розвитку

спеціальності 035 «Філологія» та ринку праці в Україні. Випускники аспірантури Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького зі спеціальності 10.02.01 – українська мова (2009–2018 рр.) та 035 «Філологія» (2020 р.) 100 % працевлаштовані за фахом.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

ОНП 035 Філологія належить до галузі знань 03 Гуманітарні науки і забезпечує професійну підготовку здобувачів, здатних провадити інноваційну науково-дослідницьку діяльність, організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти та бути активними в публічній сфері. Цілі та програмні результати навчання на ОНП спрямовані на підготовку філологів, спроможних вирішувати завдання розгорнутої з 2017 року масштабної реформи вищої школи та наукових закладів України, оновлення кадрового потенціалу ЗВО Черкащини та суміжних областей. З цією метою в ОНП передбачено поєднання освітнього та дослідницько-наукового компонентів із практикою підготовки до викладацької діяльності. Також ОНП зорієнтована на регіональний аспект вивчення діалектної лексики та фольклору, виявлення системного характеру мовних і культурних явищ у взаємозв'язку типових і перехідних одиниць.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП ураховано досвід провідних ЗВО України, передусім Київського національного лінгвістичного університету, Запорізького національного університету, щодо структури програми, переліку освітніх компонентів. ОНП укладено відповідно до міжнародних стандартів освіти, зокрема враховано досвід, здобутий членами проєктної групи й викладачами кафедр під час проходження науково-педагогічних стажувань у закладах вищої освіти Польщі, Італії, Словаччини, Болгарії, що позначилося на структуруванні компонентів програми, вирізненні блоку вибіркових дисциплін, уточненні програмних результатів навчання.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти для підготовки докторів філософії з філології не затверджений. Розроблення, розвиток і моніторинг ОНП в університеті відповідає Європейській та Національній рамкам кваліфікації (ЄКР і НКР). Проєктна група працювала над відповідністю освітньо-наукової програми Дублінським дескрипторам. ОНП ґрунтована на системі компетентностей та програмних результатів навчання, а також на загальній кількості перевідних залікових одиниць ЄКТС третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти НРК. Обсяг ОНП становить 34 кредити ЄКТС (нормативні межі 30–60), спрямовані на забезпечення інтегрованої компетентності, яка передбачає здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології в процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що має на меті глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та / або професійної практики..
Освітній складник ОНП охоплює здобуття ґрунтовних знань із філології щодо основних класичних і новітніх філологічних концепцій, фундаментальних праць досліджуваного наукового напряму, глибокого розуміння теоретичних і практичних проблем у галузі дослідження; обрання методології, адекватної предметові філологічного дослідження, упровадження сучасних методів наукових пошуків для розв'язання широкого кола філологічних проблем; оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду; набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проєктами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності тощо; здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення й обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів із відповідної спеціальності.
Дисципліни професійного циклу спрямовані на надання аспірантам поглиблених знань із філології й вироблення необхідних умінь і навичок самостійної наукової та педагогічної діяльності, а також продукування нових ідей. Варіативна частина ОНП сформована з урахуванням сучасних вітчизняних та світових тенденцій розвитку філологічної науки, що створює передумови для відображення в змісті ОНП особливостей вузькопрофільної підготовки в межах обраних дисциплін, а головне – дає змогу сформувати індивідуальну траєкторію навчання кожного аспіранта. Здобувач обирає навчальні дисципліни із запропонованих списків, керуючись власними науковими інтересами.
Навчальне навантаження аспіранта містить усі види його роботи (самостійну, аудиторну, індивідуальну тощо) відповідно до навчального плану.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

34

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

9

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

ОНП спеціальності 035 «Філологія» за тематикою наукових досліджень відповідає галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія. У ній охоплено низку наукових проблем із мовознавства, літературознавства, фольклористики. Мета ОНП – формування особистості висококваліфікованого фахівця, який демонструє здатність розв'язувати комплексні завдання в царині професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Відповідність змісту ОНП галузі знань і спеціальності зумовлює формування освітніх компонентів програми. Об'єктами вивчення та професійної діяльності доктора філософії зі спеціальності «Філологія» є мова (у теоретичному / практичному, синхронному / діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література; усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів, реалізовані в таких освітніх компонентах, як «Граматика та лексикон: проблема міжрівневого взаємозв'язку», «Явища синхронної перехідності в українській мові», «Регіональна ономастика і етнокультурна інформація», «Специфіка діалектної мови як об`єкта дослідження», «Сучасне літературознавство», «Поетика фольклору», «Український постфольклор: проблеми інтерпретації» тощо.
Теоретичний зміст галузевих знань ОНП актуалізований такими компонентами, як «Методологія і методи філологічних досліджень», «Проблеми сучасної теорії і методології», «Теорія фольклору», «Історія вітчизняної фольклористики». Практичну частину професійної підготовки реалізованоно через проходження педагогічної практики, проведення практичних занять, виконання індивідуальних завдань.
Освітні компоненти ОНП, зокрема «Філософія і культура наукового мислення», «Інтелектуальна власність», «Інформаційно-комунікаційні технології в наукових дослідженнях», «Мовна екологія наукового стилю», спрямовані на формування системного наукового світогляду, здобуття мовних компетентностей, вироблення соціальних навичок. ОНП забезпечує оволодіння методами й методиками лінгвістичного, теоретико-літературного, культурологічного та компаративного аналізу з урахованням національного і світового контекстів, використання різноманітних форм організації навчальної діяльності під час педагогічної практики.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію для здобувачів забезпечена в ОНП відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти доктора філософії в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького» (далі Положення, https://cutt.ly/6bRMX5l). Здобувачі мають право вибору навчальних дисциплін (внутрішньогалузевих та міжгалузевих) у межах, передбачених ОНП та робочим навчальним планом, в обсязі 26 % від загальної кількості кредитів ЄКТС відповідного освітнього рівня. Аспірант має право на засвоєння навчальних дисциплін з інших ОНП або ж, у межах реалізації права на академічну мобільність, на базі інших ЗВО/наукових установ; вивчення додаткових, вибраних за власним бажанням навчальних дисциплін понад обсяги, установлені індивідуальним навчальним планом; можливість навчатися за індивідуальним графіком. В ОНП 035 «Філологія» враховано інтереси та потреби аспірантів. Реалізацію права на перерву в навчанні регулює п. 2.8 Положення.
Індивідуальну освітню траєкторію забезпечує вибір теми дисертаційної праці з урахуванням попередніх наукових напрацювань та інтересів аспіранта; формування його індивідуальних навчального та наукового планів, що містять докладний опис навчальної та наукової роботи аспіранта протягом чотирьох років навчання за ОНП та результати щорічної атестації.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Вибіркові дисципліни повинні охоплювати не менше ніж 25 % кредитів ЄКТС навчального плану, що регульовано Положенням https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view. В ОНП це становить 26 % від загальної кількості кредитів.
Дисципліни вільного вибору здобувачів освіти орієнтовані на задоволення їхніх освітніх і культурних потреб,

додаткову фундаментальну та спеціальну підготовку. Рекомендовані для вивчення вибіркові дисципліни формують у загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін окремо для кожної спеціальності. Каталог розміщують на офіційному веб-сайті Університету (https://cdu.edu.ua/informatsiya/aspirantam/navchalnyi-protses-aspirantiv/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin.html). Вибір індивідуальної освітньої траєкторії за ОНП реалізують через формування переліку вибіркових дисциплін на підставі заповнених бланків аспірантів (https://docs.google.com/forms/d/1UEUbzDPf75a2o5WMESOwQP2MvvcMv09R1gF38NrqMqY/viewform?edit_requested=true). Вибіркові навчальні дисципліни аспіранти можуть обирати з другого семестру навчання. Гарант ОНП інформує аспірантів про процедури вибору. Аспіранти можуть подати пропозиції щодо вивчення тих чи тих вибіркових дисциплін для формування індивідуального навчального плану. На основі поданих пропозицій відбувається коригування індивідуальних навчальних планів аспірантів, щоб визначити вибіркові дисципліни та забезпечити відповідний розподіл навчального навантаження.
У межах цього циклу для формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантам 1 першого курсу 2020 р. спеціальності 035 «Філологія» запропоновано для вивчення такі вибіркові дисципліни: «Явища синхронної перехідності в українській мові», «Граматика та лексикон: проблема міжрівневого взаємозв'язку», «Проблеми сучасної теорії і методології», «Сучасне літературознавство», «Теорія фольклору», «Поетика фольклору», «Український постфольклор: проблеми інтерпретації», «Український традиційний фольклор: проблеми вивчення», «Тайм-менеджмент», «Політика пам'яті та історична свідомість у сучасній Україні» та ін.
Згідно з «Положенням про надання платних та інших послуг, які надаються Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького», уведеним у дію наказом ректора № 128 від 12.06.2015 р. (https://drive.google.com/file/d/1Zwc5LyvLmSLVXrw3Rv3qMSvpZOfDeWEB/view), здобувач має право на вивчення додаткових, вибраних за власним бажанням, навчальних дисциплін понад обсяги, установлені індивідуальним навчальним планом.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Згідно з Положенням (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view) практична підготовка аспірантів є обов'язковим компонентом ОНП для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії й має на меті підвищення рівня набуття аспірантами компетентностей щодо організації та провадження навчання в ЗВО й отримання досвіду педагогічної діяльності.
ОНП 035 «Філологія» та навчальний план спеціальності забезпечують практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає змогу здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, До навчального плану та ОНП включено цикл дисциплін, що дають змогу засвоїти сучасну методологію філологічної науки, основні теоретичні концепції мовознавства, літературознавства та фольклористики, оволодіти сучасною термінологією, зокрема й професійною. Обов'язковим компонентом професійного циклу в ОНП є педагогічна практика, під час якої здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії вдосконалюють рівень набутих викладацьких компетентностей. Керівництво та контроль за виконанням педагогічної практики аспіранта забезпечує науковий керівник, який організовує планування й облік результатів практики, надає методичну допомогу аспірантові, контролює відвідування занять та інші види роботи, уживає заходів щодо ліквідації недоліків в організації педагогічної практики. За результатами педагогічної практики аспірант готує звіт.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОНП спрямована на формування в аспірантів різноманітних соціальних навичок: уміння комунікувати, розв'язувати конфліктні ситуації, уміння та здатність працювати в групах, навички письмового та усного спілкування, проведення презентацій. Аспіранти можуть обрати міжгалузеву навчальну дисципліну для розширення світогляду, на окремих фахових дисциплінах передбачена командна робота, спільні захисти проєктів. На всіх заняттях вдосконалюють здатність до усного спілкування, написання, представлення й обговорення матеріалів. Робота в проблемних групах дає змогу здобувачам практикувати публічні виступи та виявляти навички ведення дискусії в різних аудиторіях. Участь у роботі Ради молодих учених розвиває відповідальність, ініціативність, креативність, мотивованість (https://cutt.ly/QbR1Ufp). Під час навчання аспіранти є частиною наукової спільноти й повноправними суб'єктами навчального процесу, представниками стипендіальної комісії, профспілки, Комісії з академічної доброчесності та корпоративної етики, вченої ради. Їх залучають до реалізації різних громадських і соціальних проєктів, що допомагає набути досвіду участі у волонтерстві, благодійності (https://cutt.ly/LbR148I)
Здобувачі набувають соціальних навичок через обов'язкові освітні компоненти циклу дисциплін, які формують загальнонаукові компетентності й універсальні навички дослідника. Їх поглибленню сприяють дисципліни вибіркового циклу, зустрічі з керівниками освітніх закладів, організацій, із науковою спільнотою під час проведення конференцій, семінарів, круглих столів.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Освітній процес за ОНП чітко регламентований у нормативних документах ЧНУ (https://cutt.ly/4bR2qFT,

https://cutt.ly/DbR2tiM).
Згідно з нормативними положеннями, організування освітнього процесу за третім рівнем відбувається відповідно до ЄКТС. Рекомендована структура кредиту ЄКТС передбачає для третього рівня вищої освіти 33 % аудиторних занять, що враховано в навчальному плані спеціальності. Розподіл годин між різними видами робіт (лекціями, практичними та семінарськими заняттями) у межах кредитів, визначених ОНП для вивчення кожної навчальної дисципліни, провадять за пропозицією кафедри. Обсяг самостійної роботи аспіранта (67 % від загального обсягу часу, відведеного для вивчення навчальної дисципліни) регламентує навчальний план, а зміст подано в робочій програмі навчальної дисципліни (https://cutt.ly/SbR2onZ). Самостійна робота може мати різні форми: опрацювання навчальних тем та питань, винесених на самостійне опрацювання; виконання індивідуальних дослідницьких завдань (різні види письмової та усної наукової комунікації, підготовка презентацій, smart-карт, хмар слів на задану тему тощо). Значну частину такої роботи формує графічний матеріал, підготовлений і презентований аспірантами з обов'язковим застосуванням комп'ютерної техніки (відповідно до завдань дисципліни). Практикують виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань, результатом яких є підготовка тез, статей, стендових доповідей, обговорення вузьких проблем спеціальності на змодельованих засіданнях круглих столів, наукових семінарів, конференцій.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма освіти регламентована «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view), але в межах ОНП 035 «Філологія» не застосована.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників представлено на офіційному сайті університету (https://cdu.edu.ua/informatsiya/vstupnykam/vstup-2021/pravyla-pryiomu-2021-pereliky-spetsialnostei/dodatok-11-pravyla-pryiomu-do-aspirantury-ta-doktorantury-cherkaskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-bohdana-khmelnytskoho-u-2021-rotsi.html).

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Провадження освітньої діяльності в ЧНУ відбувається згідно з ліцензією Міністерства освіти і науки України, розміщеною на сайті МОН України (https://cutt.ly/BbR8Ix2, https://cutt.ly/jbR8Fej). У правилах прийому до ЧНУ у 2021 році вміщено інформацію щодо форм вступних випробувань для вступу на ОНП 035 «Філологія».
До аспірантури на конкурсній основі зараховують осіб, які здобули вищу освіту за ОС магістра (ОР спеціаліста). До вступних випробувань допускають абітурієнтів, що особисто вчасно подали всі необхідні документи для вступу згідно з «Правилами прийому до аспірантури та докторантури».
Вступні випробування до аспірантури ЧНУ передбачають:
– вступний іспит зі спеціальності (в обсязі навчальної програми ОР магістра (спеціаліста) відповідної спеціальності);
– вступний іспит з іноземної мови в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступника, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняють від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу названі сертифікати прирівнюють до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом. Відповідно до правил прийому до аспірантури, абітурієнтам, які вступають на іншу спеціальність, ніж зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста), призначають додаткові вступні випробування.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюють відповідні Закони України, накази МОН України та нормативні документами з організації освітнього процесу ЧНУ: «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view), зокрема про це йдеться в підрозділі 4.9 «Оцінювання навчальних досягнень аспірантів», п. 9; «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1IeJtqfY_OEQgciKH_mt2CcY_NY6PTfii/view).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, а також надання здобувачам академічної

відпустки передбачені Положенням (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view). Станом на момент акредитації, у Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відсутня практика визнання результатів навчання третього рівня вищої освіти за ОНП 035 «Філологія», отриманих в інших ЗВО.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюють положення, зазначені в розділі 8 (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view). Зокрема, аспірантові можуть бути зараховані результати навчання, здобуті в неформальній чи інформальній освіті в обсязі не більше ніж 10 % від загальної кількості кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою. Також у Додатку 11 («Правила прийому до аспірантури та докторантури Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького у 2021 році») до «Правил прийому 2021. Перелік спеціальностей» (https://cdu.edu.ua/informatsiya/vstupnykam/vstup-2021/pravyla-pryiomu-2021-pereliky-spetsialnostei.html), де зазначено, що міжнародний сертифікат з іноземної мови (B2 – C2), яким вступник підтвердив свій рівень знань іноземної мови, прирівнюють до результатів випробування з іноземної мови з найвищим балом.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Під час вступних випробувань до аспірантури з ОНП 035 «Філологія» не застосовано практик застосування вказаних правил. Усі вступники складали іспит з іноземної мови.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Основні форми та методи навчання наведено в Положенні (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view?usp=sharing).
Освітній процес провадять у формі аудиторних занять (лекції, практичні), самостійної роботи, контрольних заходів, педагогічної практики. Форми і методи навчання спрямовані на досягнення інтегральної компетентності ОНП. Проблемно-орієнтоване навчання можливе завдяки застосуванню інтерактивних технологій та різних форм групової роботи (у малих групах) із предметними дискусіями. Самостійна робота передбачає використання результатів наукових досліджень, а також дистанційну взаємодію з викладачем. За рахунок міжгалузевих та галузевих вибіркових компонентів ОНП здобувач формує індивідуальну освітню траєкторію.
Викладачі застосовують у роботі словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція), наочні (демонстрація, візуалізація) та практичні (пошук інформації, підготовка презентації, виступу, повідомлення, написання наукового тексту, виступ перед аудиторією) методи. Для досягнення програмних результатів використовують інноваційні інтерактивні методики (моделювання ситуації, аналіз помилок, дискусії, робота в командах, сценарне прогнозування, метод проєктів, навчальні ігри, диспути тощо).
Технології дистанційного навчання доступні для здобувачів через засоби відеозв'язку Google Meet, Zoom, Skype (синхронний режим з автентифікацією): https://docs.google.com/document/d/1ggoTkL2qd_8YD15QOXClGRomZtx-5SWwVKmaAY1iE3A/edit. Аспірантів залучено до виконання кафедральних тем.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Організація освітнього процесу за ОНП відповідно до стратегії ЗВО (https://cutt.ly/Mb0kc3l) побудована на засадах студентоцентрованого підходу, згідно з яким здобувачі є активними суб'єктами навчання, можуть подавати пропозиції та зауваження до змісту програми, вибирати ОК у межах ОНП з урахуванням власних дослідницьких запитів, впливати на освітній процес і коригувати його (https://cutt.ly/7b0kmWY).
Здобувачі беруть участь у формуванні контенту освітнього матеріалу, у дискусіях на обрані теми, сприяють підготовці проєктів та виконанню індивідуальних завдань із досліджуваної проблематики.
На етапі розроблення проєкту ОНП аспіранти та випускники були долучені до обґрунтування форм і методів навчання, що забезпечують комфортну атмосферу засвоєння та генерування знань, максимально сприяють досягненню ПРН. Здобувачі мають право обирати вибіркові дисципліни, про що їм повідомляють після підписання наказу про зарахування на ОНП. Наприкінці року аспіранти проходять анонімне анкетування, під час якого оцінюють рівень професійної майстерності викладача. Форми анкет, результати анкетування розміщені на сайті (https://cutt.ly/6b0kRU8). Проведено анкетування випускників-аспірантів 2020 року, результати якого наведено за покликанням (https://cutt.ly/gb0kU1y). Результати анкетування та їх обговорення на засіданнях випускових кафедр свідчать про позитивне оцінювання якості освітніх послуг (https://cutt.ly/3b0kAeR).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Форми й методи навчання в межах ОНП ґрунтовані на принципах самореалізації, свободи слова і творчості, стимулювання креативності, мозкового штурму, забезпечення вільної комунікації, можливості висловлення власної думки, проведення самостійних наукових досліджень та оприлюднення їх результатів. Порядок реалізації права вільного вибору аспірантами вибіркових навчальних дисциплін розкрито в Положенні (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view?usp=sharing).
Створено майданчик для вибору вибіркових (міжгалузевих та галузевих) дисциплін з інструкцією https://cdu.edu.ua/informatsiya/aspirantam/navchalnyi-protses-aspirantiv/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin.html
Навчальний процес побудований на принципі діалогу, в основі якого – можливість вибору власного освітнього інтересу та досягнення результату в тандемі з викладачем. Налагоджено толерантні стосунки та взаєморозуміння між усіма його учасниками.
Плани й алгоритми проведення занять передбачають активне обговорення питань, дискусії, тренінги, можливість відстоювання власних поглядів на актуальні проблеми філології. Аспіранти мають право обирати тему дисертації, тематику рефератів, доповідей, тез, наукових статей. Інструкції щодо написання дисертаційних праць розміщено на сайті (https://cdu.edu.ua/informatsiya/aspirantam/aspirantam-doktorantam.html). Аспіранти можуть навчатися за програмою академічної мобільності, обирати денну або заочну форму навчання тощо.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Майбутні учасники освітнього процесу ще до вступу в аспірантуру можуть отримати необхідну інформацію на офіційному сайті університету (https://cutt.ly/ibR6oIg), де розміщено проєкт та остаточну редакцію ОНП, і на настановчих зборах аспірантів після їх зарахування.
У рубриці «Навчальний процес аспірантів» можна ознайомитися з ОНП, навчальними планами, їх проєктами (https://cutt.ly/9bR6dJ2); у підрубриках (https://cutt.ly/ybR6jPo) та (https://cutt.ly/vbR6lV6) доступні розклад занять, графік навчального процесу для денної та заочної форм навчання, графік сесій тощо.
Інформацію про навчальні дисципліни подано в робочих програмах і силабусах, розміщених у підрубриці «Навчальний процес аспірантів» (https://cutt.ly/HbR6cmF).
На першому занятті викладач інформує здобувачів про мету, завдання, зміст та очікувані результати дисципліни, порядок і критерії оцінювання в межах окремих ОК. Зміст та очікувані результати навчання висвітлено для кожного змістового модуля. Із метою покращення взаємодії аспіранти отримують контакти викладача, що сприяє ефективній комунікації.
Інформаційну підтримку здобувачі отримують через веб-сервіси Google Classroom, групи Viber, а також через соціальні мережі (https://cutt.ly/AbR6bie).
Для змістового наповнення освітнього середовища та забезпечення рівного доступу учасників освітнього процесу до якісних навчальних і методичних матеріалів незалежно від місця їх проживання та форми навчання, аспіранти мають доступ до репозитарію університетської бібліотеки (https://cutt.ly/kbR6Qqm).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Специфіка ОНП, її програмні цілі передбачають органічне поєднання навчання та наукових досліджень. Здобувачів навчають розвивати критичне мислення, продукувати інноваційні рішення. Поєднання навчання і дослідження репрезентоване в різних форматах: 1) через підготовку дослідницьких проєктів (застосування результатів наукових пошуків на практичних заняттях, у роботі фольклорно-етнографічної лабораторії «Музей українського рушника», оприлюднення на наукових конференціях тощо); 2) узгодження в І семестрі тем дисертацій, що мають проблемний характер і пов'язані з пріоритетними напрямами досліджень університету та кафедральними темами («Українська мова в парадигматичному просторі сучасної лінгвістики» (державний реєстраційний номер 0116U003847), «Поліпарадигмальний простір сучасної лінгвоукраїністики» (ДРН 0120U100867) (кафедра українського мовознавства і прикладної лінгвістики); «Художній жанр у компаративному висвітленні» (номер державної реєстрації 0117U000441, кафедра української літератури і компаративістики), «Мовленнєва діяльність у соціо- та етнопрагматичному аспектах» (номер державної реєстрації 0116U003827, кафедра російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання); 3) залучення аспірантів до обговорення актуальних проблем філології під час засідань кафедр, теоретичних семінарів, круглих столів, конференцій, творчих майстереню та тренінгів; 4) реалізація дослідницького компонента наукової роботи аспірантів як практичного складника та репрезентанта теоретичних положень освітніх компонентів (зокрема, під час викладання ВК «Специфіка діалектної мови як об'єкта дослідження» (проф. Г. І. Мартинова) застосовано фактичний матеріал, дібраний у межах дисертаційної праці випускниці аспірантури Н. А. Жуган; під час викладання ВК «Явища синхронної перехідності в українській мові» використано корпус синкретичних порівняльних конструкцій, укладений випускницею аспірантури О. М. Донік; у межах ВК «Граматика та лексикон: проблема міжрівневого взаємозв'язку» залучено матеріали дисертаційних праць здобувачки Л. М. Тереховської та випускниці аспірантури Л. П. Юлдашевої).
Здобувачі публікують дослідження в матеріалах конференцій, а також у фахових наукових виданнях України, зокрема ЧНУ: Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Філологічні науки» https://cutt.ly/DbTqO86 (до 2019 р. фахове видання, Index Copernicus), «Мовознавчий вісник» (https://cutt.ly/ibTqUYd) включено до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» (наказ № 420 від 15.04.2021 р.) та входить до міжнародних наукометричних баз даних, зокрема Index Copernicus.
Викладачі й наукові керівники стимулюють аспірантів до активного моніторингу сучасних наукових публікацій у журналах, які індексовані в базах Scopus та Web of Science, спостережень за новинками наукової літератури з відповідних дисциплін. Наукові досягнення здобувачів ОНП представлено на сайті (https://cutt.ly/1bTqJOW).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст

навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Перегляд та оновлення освітніх компонентів у межах ОНП провадять на основі наукових досягнень, участі в дослідницьких проєктах, наукових заходах різних рівнів, під час стажування, наукової комунікації на засіданнях Центру діалектологічних досліджень, у межах наукових напрямів діяльності випускових кафедр.
Після підключення ресурсів університету до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science за кошти держбюджету, забезпеченого МОНом, переглянуто окремі компоненти міжгалузевої дисципліни «Основи наукової комунікації».
Науково-педагогічні працівники розробляють робочі навчальні програми до початку навчального року (семестру), на основі принципу академічної свободи визначають наукові досягнення та сучасні практики. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view), зміст ОК щорічно переглядають й обговорюють на засіданнях кафедр, спільних засіданнях проєктної групи та стейкхолдерів, схвалюють на вченій раді ННІ і затверджують на вченій раді університету. Матеріал для оновлення програм викладачі беруть із публікацій у фахових наукових виданнях, захищених дисертацій із філології, під час міжнародних стажувань. Зокрема, розробники ОНП вивчали досвід підготовки здобувачів в університетах зарубіжжя під час науково-педагогічних стажувань (див. пункт 1.3).
Коригування з темами досліджень здобувачів та сучасними практиками в царині філології сприяло розширенню змістового наповнення навчальної дисципліни «Синхронна перехідність синтаксичних одиниць» (проф. Л. В. Шитик), що зумовило зміну назви («Явища синхронної перехідності в українській мові») та введення змістового модуля «1.3. Проблеми синхронної перехідності в межах теми дослідження здобувача», яким передбачено укладання глосарію термінології та бібліографії праць із теорії перехідності в межах теми наукового дослідження аспіранта, формування корпусу синкретичних одиниць із теми дисертації, підготовку наукового повідомлення й презентацію його на науковому заході. Теоретичним підґрунтям авторських курсів стали монографії: Г. І. Мартинова «Лінгвістична географія правобережної Черкащини», «Середньонаддніпрянський діалект. Фонологія і фонетика», Л. В. Шитик «Синхронна перехідність синтаксичних одиниць в українській мові».
Для методичного забезпечення ОК видано посібник з англійської мови (доц. І. М. Куліш) та словник-довідник «Мовна екологія академічного повсякдення» (проф. М. І. Калько).
Надійним фактологічним підґрунтям дисертаційних праць аспірантів може бути опублікована текстотека говірок Середньої Наддніпрянщини: Говірки Західної Полтавщини: збірник діалектних текстів / упор. Г. І. Мартинова; Говірки Південної Київщини: збірник діалектних текстів / серед упор. Г. І. Мартинова; Говірки Черкащини: збірник діалектних текстів / серед упор. Г. І. Мартинова; Словник середньонаддніпрянських говірок Г. Мартинова, Т. Щербина.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація діяльності ЧНУ передбачена такими документами: Статутом (https://cutt.ly/bb0zJ05), Стратегією розвитку на період 2016–2020 років (https://cutt.ly/wb0zZWs), «Стратегічним планом розвитку ЧНУ на період до 2026 року» (https://cutt.ly/Ab0zBcq), «Положенням про порядок реалізації міжнародних проєктів» (https://cutt.ly/Bb0z1pt), Положенням про закордонне стажування (https://cutt.ly/Qb0z2SE), Стратегією інтернаціоналізації ЧНУ (https://cutt.ly/Sb0z4Jk), Положенням про академічну мобільність (https://cutt.ly/Vb0z5Hl) тощо. Завдання інтернаціоналізації діяльності ЗВО координує ННЦ зовнішніх і міжнародних зв'язків (https://cutt.ly/ab0xwp6). Компоненти ОНП спрямовані на дослідження актуальних тенденцій мовознавства, літературознавства, фольклористики, використання закордонного досвіду в практиці дослідження актуальних проблем, популяризацію використання можливостей вивчення іноземних джерел. ОНП містить ОК «Іноземна мова», що забезпечує вдосконалення навичок професійного спілкування на міжнародному рівні. Під час написання наукових робіт різних видів обов'язковим є проведення аналізу та порівняння вітчизняних і зарубіжних практик. Здобувачі мають доступ до міжнародних баз даних (Scopus, Web of Science, Google Scholar тощо) та ідентифікаційних систем (Academia, ORCID, Publons).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Різні форми контрольних заходів у межах ОНП «Філологія» вможливлюють комплексну перевірку досягнення програмних результатів навчання. Згідно з «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view), поточний контроль, проваджений на практичних заняттях, має на меті перевірити рівень знань, умінь та навичок (форми проведення поточного контролю й система оцінювання рівня знань та навичок регламентовані робочою навчальною програмою відповідної дисципліни). Підсумковий контроль відбувається у формі іспиту чи заліку. Результати екзаменів оцінюють за 100-бальною шкалою університету, чотирибальною національною шкалою (5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»), і шкалою оцінок ЄКТС. Заліки оцінюють за 100-бальною шкалою університету, двобальною національною шкалою («зараховано», «незараховано») і шкалою оцінок ЄКТС. Контроль та оцінювання результатів педагогічної практики проходить у формі диференційованого залікуза результатами звіту та його публічного обговорення.
Підсумковий контроль проводять у формі щорічної атестації аспіранта наприкінці кожного року навчання за всіма складниками індивідуального плану.

В університеті розроблено систему дистанційного навчання, що регламентована «Порядком проведення поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій у Черкаському національному університі імені Богдана Хмельницького» (https://docs.google.com/document/d/1ggoTkL2qd_8YD15QOXClGRomZtx-5SWwVKmaAY1iE3A/edit).
Присудження ступеня доктора філософії відбувається за результатами публічного захисту дисертації.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Процедуру оцінювання здобувачів регулює «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view).
Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних результатів забезпечені завчасним інформуванням про критерії, описані в кожній робочій програмі. На першому практичному занятті викладач повідомляє аспірантам про особливості оцінювання дисципліни. Досягнення здобувачів з освітнього компонента оцінюють за національною шкалою, 100-бальною шкалою університету та зазначають результати за шкалою ECTS. У робочій програмі навчальної дисципліни передбачено кількість балів за різні види завдань, самостійну роботу та бали, які здобувач вищої освіти може отримати під час проведення практичних занять.
Університет контролює застосування критеріїв оцінювання, отриману інформацію використовують для вдосконалення освітнього процесу.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Контрольні заходи проводять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view).
Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доведена до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру (на першому практичному або лекційному занятті). Кожен викладач ознайомлює здобувачів вищої освіти зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та переліком тем і питань, винесених на підсумковий (проміжний) контроль. В індивідуальному навчальному плані аспіранта зазначено оцінювання кожного освітнього компонента.
Інформація про графік підсумкових контрольних заходів навчального процесу, атестації аспіранта своєчасно доведена до відома здобувачів ОНП (на початку поточного семестру) та розміщена в загальному доступі (https://cdu.edu.ua/informatsiya/aspirantam/navchalnyi-protses-aspirantiv/rozklad-sesii.html).
Педагогічна практика також регламентована «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти третього рівня зі спеціальності 035 «Філологія» на момент складання звіту не затверджений.
Атестація аспірантів відбувається відповідно до навчального плану, у якому враховано як освітній, так і науковий складники. Підсумкова атестація передбачає оцінювання теоретичного рівня та практичної фахової підготовки і встановлення відповідності науково-дослідницької підготовки вимогам, які висуває чинне законодавство до доктора філософії.
Аспірант працює за індивідуальним планом, звітує про його виконання на засіданнях кафедр й на вчених радах ННІ, науковий керівник щорічно атестує здобувача.
Проміжну атестацію аспіранта підтверджують такі документи: інформаційний річний звіт, друкований варіант розділів дисертації, копії публікацій, довідка про складання іспитів і заліків, витяг із протоколу засідання кафедри та вченої ради ННІ. За результатами атестації аспіранта переводять на наступний рік навчання або відраховують з аспірантури.
Атестація здобувачів вищої освіти четвертого року ОНП 035 «Філологія» передбачає публічний захист наукових досягнень у формі дисертації, яку виконують згідно з Вимогами до оформлення дисертацій (наказ МОН України від 12.01.2017 р. № 40) (див. презентацію на сайті: https://cutt.ly/obTrizp). Дисертаційна робота обов'язково проходить перевірку на плагіат відповідно до процедури, яку провадить учений секретар спеціалізованої вченої ради.
Підсумкова атестація завершується присудженням наукового ступеня «доктор філософії» із врученням диплома встановленого зразка.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедуру проведення контрольних заходів у ЗВО регулює «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view).
Результати навчання, критерії оцінювання та основні контрольні заходи прописані в ОНП 035 «Філологія», а також у робочих програмах навчальних дисциплін та в силабусах.
Усі силабуси й робочі програми навчальних дисциплін ОНП 035 «Філологія» є у вільному доступі на сайті (https://cdu.edu.ua/informatsiya/aspirantam/navchalnyi-protses-aspirantiv.html) .

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечена положеннями «Статуту Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (https://cutt.ly/vbTrLwF, розділ 5), Положенням (https://cutt.ly/PbTr1Lh) .
Для врегулювання конфлікту інтересів учасників освітнього процесу та запобігання йому розроблено «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики» (https://cutt.ly/ObTr8Zk). Інші аспекти дотримання принципів академічної доброчесності відображені за покликанням (https://cutt.ly/WbTtqei).
Для запобігання конфліктних ситуацій передбачено: створення об'єктивних умов, що перешкоджають виникненню й деструктивному розвиткові передконфліктних ситуацій; оптимізація адміністративно-управлінських умов створення й функціювання організацій; усунення соціально-психологічних причин конфліктів; нейтралізація особистісних причин їх виникнення.
Визначено технологію врегулювання конфліктних ситуацій: інформаційна; комунікативна; соціально-психологічна; організаційна.
Способи вирішення конфліктних ситуацій: адміністративний (попередження, догана, звільнення, переведення на іншу ділянку роботи, рішення суду, відрахування аспірантів); згідно з чинними нормативнимо-законодавчими актами; педагогічний (бесіда, переконання, прохання, роз'яснення, надання психологічної допомоги тощо).
Необхідності застосовувати процедуру запобігання та врегулювання конфлікту інтересів з моменту започаткування ОНП 035 «Філологія» та під час її реалізації не виявлено.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедура та порядок повторного проходження контрольних заходів регульовані окремими розділами «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view).
У разі подання заяви аспірантом щодо оскарження процедури проведення або результату контрольного заходу з навчальної дисципліни (апеляції), за розпорядженням ректора створюють апеляційну комісію, що працює на засадах демократичності, прозорості, об'єктивності та відкритості відповідно до законодавства України.
У разі проведення письмового контрольного заходу (екзамену, заліку) члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання з навчальної дисципліни, докладно вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування аспіранта апеляційною комісією заборонено.
За умови проведення усного контрольного заходу (екзамену, заліку) аспірантові надано змогу повторно скласти його членам апеляційної комісії за новим білетом. Для об'єктивності та прозорості білет, за яким здобувач уперше складав контрольний захід, вилучають із комплекту.
Аспірантів, які отримали незадовільні оцінки («незараховано», «незадовільно») з дисципліни (дисциплін), обсяг яких перевищує 8 кредитів ЄКТС, відраховують з університету.
На ОНП 035 «Філологія» не було випадків відрахування.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження результатів проведення контрольних заходів здобувачами вищої освіти в університеті регульований «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view). Відповідно до нього, здобувач вищої освіти має право оскаржити результати у формі апеляції. Аспірант особисто подає заяву в день процедури проведення або оголошення результату контрольного заходу (підсумкового (семестрового) контролю) до відділу аспірантури. Створюють апеляційну комісію, членами якої є: директор ННІ, за яким закріплена навчальна дисципліна, науково-педагогічний працівник кафедри, який є фахівцем із відповідної освітнього компонента, але не брав участі в процедурі проведення або оголошення результату контрольного заходу з цієї навчальної дисципліни, та представник Ради молодих учених.
Випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів на ОНП 035 «Філологія» не виявлено.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політику, стандарти та процедуру дотримання академічної доброчесності в університеті регулюють такі документи: «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/13bGQ3AiXj4HQffZqvEORb_w4wz_sAwyk/view), «Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/14eVNc7nabLKXw9-Y_IV5ePc8T2iH0Scx/view), «Положення про організацію моніторингу щодо якості освітнього процесу третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії» (https://drive.google.com/file/d/19WMRyauKut1dwRqPClG0uU3wD_qaqVar/view?usp=sharing), «Положення про освітньо-наукові програми третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії ЧНУ» (cdu.edu.ua https://drive.google.com/file/d/1p2Lou7oLhcqwHJW4vikakocPCnPQ3MPB/view?usp=sharing).
Відповідно до цих документів, забезпечення академічної доброчесності можливе через оприлюднення критеріїв, правил і процедур оцінювання здобувачів вищої освіти; просвітницьку роботу з метою запобігання порушенням Кодексу доброчесності; участь здобувачів вищої освіти в розробленні внутрішніх документів; перевірку на плагіат тощо.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Для порушників Кодексу доброчесності в університеті передбачено притягнення до академічної відповідальності, що зазначено в документах: (https://cutt.ly/pbTtMt7), (https://cutt.ly/RbTt1RY).
Для запобігання порушень у межах ОК «Інтелектуальна власність» з'ясовують питання академічної доброчесності та корпоративної етики. У міжгалузеву вибіркову дисципліну «Основи наукової комунікації» уведено тему, де звернуто увагу на основні складники етики наукової діяльності, дотримання правил академічної доброчесності.
Відділ аспірантури регулярно проводить зустрічі з аспірантами для роз'яснення вимог до дисертації, її оформлення та обов'язкової перевірки на плагіат й інші запозичення. Презентації розміщені на сайті (https://cutt.ly/FbTt9sm):
14.05.2018 р. – тренінг «Правила оформлення бібліографічних посилань»;
16.05.2018 р. – практичний семінар «Культура мовлення. Типові помилки української мови»;
23, 25.04. 2018 р. – тренінг із питань академічної доброчесності та авторського права;
16.10.2018 р. – науковий семінар «Актуальні проблеми публікаційної діяльності науковців у наукових періодичних виданнях, що включені до наукометричної бази даних Web of Science, та критерії оцінки, процедуру відбору видань до Web of Science Core Collection»;
11–26.11.2018 р., червень 2020 р. – тренінг «Можливості публікації у наукових виданнях та міжнародної академічної мобільності» для викладачів та науковців;
16.10.2019, квітень 2020 – семінар «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук».

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

ЗВО популяризує академічну доброчесність серед науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти через вільний доступ до системи документів внутрішнього забезпечення якості освіти, консультації щодо вимог академічної доброчесності й корпоративної етики за допомогою засобів технічної комунікації. У 2018 р. ініційовано й розроблено низку документів: «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/13bGQ3AiXj4HQffZqvEORb_w4wz_sAwyk/view), «Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/14eVNc7nabLKXw9-Y_IV5ePc8T2iHoScx/view), які сприяли формуванню основ академічної доброчесності та дотримання її принципів серед здобувачів вищої освіти. Для популяризації академічної доброчесності у ЗВО проведено роз'яснювальні заходи щодо недопущення випадків академічного плагіату та з метою поширення досвіду формування сприятливого академічного середовища. У ЗВО функціює Центр інтелектуальної власності, інноватики та управління проєктами, у межах якого для викладачів університету постійно проводять тренінги й круглі столи на тему: «Академічна доброчесність та боротьба з плагіатом» (https://www.cdu.edu.ua/pidrozdili/naukovi-pidrozdily/tsentr-intelektualnoi-vlasnosti-innovatyky-ta-upravlinnia-proektamy.html).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення академічної доброчесності працівники університету можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності, як відмова в присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного вченого звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права обіймати визначені законом посади («Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики» (https://drive.google.com/file/d/13bGQ3AiXj4HQffZqvEORb_w4wz_sAwyk/view)). За порушення академічної доброчесності до здобувачів вищої освіти у ЗВО можуть застосувати такі заходи: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента ОНП; позбавлення академічної стипендії.
Для розгляду випадків порушень академічної доброчесності та корпоративної етики в університеті створена Комісія з питань академічної доброчесності та корпоративної етики (https://drive.google.com/file/d/14eVNc7nabLKXw9-Y_IV5ePc8T2iHoScx/view).
За період реалізації ОНП 035 «Філологія» не виявлено випадків порушення академічної доброчесності.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

ЧНУ добирає викладачів відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького» (наказ ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького від 04.09.2018 № 186) та «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (наказ ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького № 44 від 03.03.2016 р.). (https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmWVNBOC01anlHQWs/view). Обрання на вакантні посади НПП провадять за конкурсом, який відбувається на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності ухвалення рішень, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості висновків

конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на заміщення вакантних посад НПП. Рівень професіоналізму викладачів оцінюють відповідно до кадрових вимог (Постанови КМ України від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами від 10.05.2018 р., № 347-2018-п). Усі викладачі, які забезпечують викладання навчальних дисциплін ОНП 035 «Філологія» відповідають не менше ніж семи підпунктам пункту 5 приміток додатка 12 до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЧНУ залучає роботодавців до організації і реалізації освітнього процесу. Вони систематично співпрацюють з ННІ, надаючи консультативну допомогу щодо переліку необхідних фахівцям компетентностей, сприяючи організації та проведенню практики, беруть участь у науково-методичних заходах, зустрічах з аспірантами, проводять експертизу робочих програм навчальних дисциплін та рецензують ОНП. Аспіранти мали зустрічі з фахівцями у сфері управління закладами освіти: ректором КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР» Чепурною Н. М.; директором Золотоніського коледжу ветеринарної медицини Білоцерківського національного університету Є. В. Лисенко; директором Смілянського НВК «ЗОШ І ступеня – гімназія імені В. Т. Сенатора» О. О. Дзевульською; під час проведення наукових заходів – із представниками наукової спільноти: доктором філології, професором ЧДТУ Лімборським І. В.; науковим співробітником відділу світової літератури Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАНУ Романовою О. В., доктором філології, професором КНЛУ Мусієнко В. П.; доктором філології, професором Запорізького національного університету Христіаніновою Р. О. ; доктором наук, професором кафедри української мови та літератури відділення східнослов'янських мов і літератур Загребського університету Оксаною Тімко-Дітко (Хорватія). Оцінку організації освітнього процесу та зауваження й побажання роботодавців (https://cutt.ly/SbTskZg) розглядали на спільних засіданнях (https://cutt.ly/1bTsxvR), що враховано в ОНП 2020 р. та в проєкті ОНП 2021 р. і відображено в протоколах (https://cutt.ly/MbTsmHh)

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Відповідно до Постанови КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», реалізацію освітнього процесу для третього рівня вищої освіти забезпечують викладачі, які мають вчені ступені, наукові звання та вагомий науковий доробок. Згідно з ліцензійними умовами, кадровий склад ОНП сформовано з фахівців найвищого рівня (див. таблицю 2 «Зведена інформація про викладачів ОНП»). Активна інтеграція в міжнародний освітній простір потребує залучення до підготовки докторів філософії науковців з усього світу, фахівців-практиків, задля чого університет запрошує представників наукової спільноти, громадських діячів, успішних випускників. У 2016–2020 рр. аспіранти ОНП мали змогу слухати лекції професора Мюнстерського університету Л. Легенхаузена (Німеччина), відеолекції професора Загребського університету О. Тімко-Дітко (Хорватія) (https://cutt.ly/bbTfajZ). У жовтні 2019 р. відомий публіцист, письменник Л. К. Хмельковський (США) провів лекцію для студентів, слухачами якої були й аспіранти ОНП 035 «Філологія» (С. Б. Шило, В. Ю. Голуб) https://cutt.ly/XbTfg7z, аспіранти В. Ю. Голуб, Н. В. Маслюк, Д. О. Голубієвська, М. М. Максьома слухають курс лекцій канадського професора О. Кондрашова.
17–18.03.2021 р. Т. Б. Бобер брала участь у форумі «Досконалість викладання і навчання у вищій школі», де слухала лекцію «Досконалість викладання – досвід Великої Британії» Дага Паркінга, головного експерта з програм лідерства та менеджменту в Advance HE (https://cutt.ly/EbTfvZW).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвиткові викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Нормативною базою, що регулює сприяння професійному розвиткові викладачів, є внутрішні документи ЧНУ: https://cutt.ly/BbHpDh0, https://cutt.ly/9bHpGYZ; https://cutt.ly/LbHpJrs, https://cutt.ly/WbHpLh0, https://cutt.ly/kbHpVZM та угоди університету із ЗВО України та зарубіжжя https://cutt.ly/QbHp0RR, у межах яких відбувається обмін науковим досвідом.
ННЦ МЗЗ (https://cutt.ly/PbHaqgX) постійно оновлює актуальні програми міжнародної академічної мобільності для НПП університету.
Розробники ОНП і викладачі випускових кафедр проходили науково-педагогічне стажування в Інституті української мови НАН України, Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, КНУ ім. Т. Шевченка, КНЛУ та в університетах зарубіжжя. Члени проєктної групи проф. Шитик Л. В. (2016 р.), доц. Корновенко Л. В. (2017 рр.), викладач вибіркової дисципліни проф. Зачосова Н. В. (2018) пройшли стажування у Вищій Лінгвістичній Школі (Польща), а викладач філософії доц. Кретов П. В. – у Ягеллонському університеті (2016 р., Польща); доц. Корновенко Л. В. вивчала структуру й організацію навчального процесу в Університеті ім. Матея Бела (Словаччина, 2019 р.); доц. Скорина Л. В. – організацію освітнього процесу в галузі філологічних наук в Україні та країнах ЄС у Венеціанському університеті Ка'Фоскарі (Італія, 2020 р.); доц. Калько В. В. стажувалася за програмою онлайн «Мова і освіта» (Польща, 2021 р.). Викладачі кафедр систематично підвищують свою кваліфікацію (https://cutt.ly/nbHou5C, https://cutt.ly/EbHop91, https://cutt.ly/bbHolrt; https://cutt.ly/7bHpQAK).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

ЧНУ сприяє підвищенню викладацької майстерності, надаючи інформацію про дистанційні курси та тренінги (http://gohigher.org/about). В університеті заохочують до постійного професійного самовдосконалення викладачів (https://cutt.ly/qbHfOnp). З метою стимулювання розвитку викладацької діяльності в ЧНУ розроблено й затверджено «Положення про інтегральну оцінку діяльності науково-педагогічних працівників університету» (https://cutt.ly/YbHfSDl, https://cutt.ly/mbHgqFT), де враховано результати навчально-методичної, науково-

дослідницької та організаційної робота викладачів університету. ЗВО стимулює науково-педагогічне стажування викладачів у навчальних закладах України та зарубіжжя (https://cutt.ly/ZbHghCm, https://cutt.ly/PbHgsCI ; https://cutt.ly/nbHgovp), участь у міжнародних наукових конференціях і семінарах (https://cutt.ly/nbHou5C, https://cutt.ly/EbHop91, https://cutt.ly/LbHfj4j; https://cutt.ly/7bHpQAK), нагороджує викладачів грошовими преміями, почесними відзнаками, грамотами.
Члени проєктної групи Шитик Л. В. та Л. В. Корновенко отримали премії за підготовку переможців всеукраїнського етапу Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді (2018). Нагрудним знаком «Почесна відзнака ректора» нагороджені Мартинова Г. І. (2017) та Шитик Л. В. (2019).
Калько М. І. нагороджений нагрудним знаком «Відмінник освіти» (2016). Почесними грамотами університету відзначені Мартинова Г. І. та Ярмоленко Н. М. (2020).В. В. Калько отримала надбавку до заробітної платні за високі досягнення у праці (2019).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Для досягнення визначених ОНП цілей і ПРН необхідні фінансові ресурси, планування яких провадять перспективно, передбачають у плані роботи ЗВО та уточнюють у кінці кожного фінансового року. Фінансування потреб регулює плановий відділ бухгалтерії за погодженням із керівником ЗВО. Основними джерелами формування фінансових ресурсів ОНП є держзамовлення на підготовку фахівців та оплата навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб. Матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та ПРН так: бібліотечний фонд за спеціальністю відповідає Ліцензійним умовам; університет передплачує фахові видання, надає вільний безплатний доступ до баз даних Scopus та Web of Science для здобувачів вищої освіти. Усім аспірантам за потреби надано гуртожиток. Навчально-методичне та програмне забезпечення ОНП дає змогу досягати визначених цілей та ПРН завдяки максимальній змістовій насиченості та постійному оновленню. Аспіранти ОНП 035 «Філологія» можуть працювати в комп'ютерних класах, аудиторіях із мультимедійними дошками, фольклорно-етнографічній лабораторії «Музей українського рушника», комплексі авдиторій «Літературна Черкащина» (https://cutt.ly/IbTzBx8), Науковому центрі діалектологічних досліджень Середньої Наддніпрянщини(https://cutt.ly/DbTxlCF, https://cutt.ly/WbTxhza)
Робочі програми навчальних дисциплін, матеріали для практичних занять тощо обговорюють на засіданнях кафедр, а теми дисертаційних праць – на вчених радах ННІ, на засіданнях науково-експертної ради, вченої ради університету.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище ЧНУ ім. Б. Хмельницького задовольняє потреби й інтереси здобувачів вищої освіти ОНП 035 «Філологія» завдяки поєднанню збалансованості матеріального підґрунтя (обладнання аудиторій, кабінетів, консультаційних центрів тощо) та сприйняття аспірантів як рівноправних партнерів із власною освітньою траєкторією. З метою виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти систематично проводять опитування, зустрічі зі здобувачами освіти. Для студентів ОНП 035 «Філологія» забезпечено вільний доступ до бібліотечних фондів університету; безкоштовний доступ до баз даних Web of Science та Scopus для інформаційного забезпечення їхніх персональних наукових досліджень з метою підготовки наукових робіт різних рівнів; можливість використання комп'ютерних класів ННІ з відкритим доступом до мережі Інтернет; доступ до wi-fi у корпусах університету.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Організація безпечності освітнього середовища досягнута завдяки суворому дотриманню норм техніки безпеки, постійному проведенню інструктажів для професорсько-викладацького складу та здобувачів вищої освіти, організації різноманітних заходів, щоб навчити надавати першу домедичну допомогу, вести здоровий спосіб життя тощо. Усі ці заходи регламентовані в «Положенні про організацію роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу» (https://cutt.ly/rbTx4xj). Конкретним підтвердженням таких заходів є бланки з підписами аспірантів, які зберігають у відділі аспірантури; відповідність навчальних корпусів і гуртожитків санітарним нормам, охорона громадського порядку (охоронець, комендант корпусу та вихователі в гуртожитках); надання за потреби медичної допомоги; проведення кураторських годин для виявлення й розв'язання проблем студентів (зокрема й пов'язаних із психічним здоров'ям). Створення загальної доброзичливої атмосфери співробітництва між викладачами й аспірантами, взаємопідтримки забезпечує їхнє психічне здоров'я. З метою профілактики і психокорекції негативних емоційних станів аспірантів, психологічного забезпечення розвитку особистості, збереження психічного здоров'я аспірантів та працівників університету, покращення особистісної та професійної реалізації, в університеті працює психологічна служба (http://cdu.edu.ua/pidrozdili/psykholohichna-sluzhba.html).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної

підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Підтримку ОНП 035 «Філологія» провадять на освітньо-науковому рівні (управління якості, гарант програми тощо), організаційному (відділ аспірантури, вчений секретар, відділ виховної роботи, ННЦ зовнішніх і міжнародних зв'язків), інформаційному (сайти ЗВО, підтримка відділу аспірантури тощо).
Аспіранти мають право на академічну відпустку згідно з положенням.
Комунікація з аспірантами відбувається в освітньому середовищі (надання індивідуальних консультацій щодо виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, написання наукових праць різних видів); інформаційному середовищі (надання інформації здобувачам стосовно їхніх прав та обов'язків під час навчання); у соціальних мережах Facebook створені сторінки ННІ, група «Аспіранти та докторанти Черкаського національного університету», де публікують та поширюють важливу навчальну та організаційну інформацію; в організаційному аспекті (проведення зустрічей здобувачів із метою їхньої комунікації в позанавчальний час). Адміністрація розробляє й затверджує інформаційний пакет із соціальної адаптації аспірантів, організовує моніторинг її результативності; забезпечує реалізацію заходів через роботу наукових керівників та вихователів гуртожитків. Рада молодих вчених допомагає аспірантам адаптуватися, висловлює пропозиції керівництву щодо вдосконалення освітнього процесу. Результати аспірантських опитувань про рівень задоволеності якістю наданих освітніх послуг, організаційною й соціальною підтримкою на рівні університету оприлюднено за покликанням (http://cdu.edu.ua/informatsiya/aspirantam/zabezpechennia-iakosti-osvity-doktoriv-filosofii-2.html).
Для задоволення потреб аспірантів в університеті існує:
Психологічна служба університету (http://cdu.edu.ua/pidrozdili/psykholohichna-sluzhba.html), Центр зовнішніх і міжнародних зв'язків (http://cdu.edu.ua/pidrozdili/navchalno-naukovyi-tsentr-zovnishnikh-i-mizhnarodnykh-zviazkiv.html), Юридична клініка (http://cdu.edu.ua/news/yurydychna-klinika-chnu-prodovzhuie-robotu-dystantsiino.html), Центр інтелектуальної власності, інноватики та управління проєктами (http://cdu.edu.ua/pidrozdili/naukovi-pidrozdily/tsentr-intelektualnoi-vlasnosti-innovatyky-ta-upravlinnia-proektamy.html).
В університеті діють мистецькі колективи (http://cdu.edu.ua/informatsiya/studentam/studentske-zhyttia/mystetski-kolektyvy.html), спортивний клуб «Богдан» (http://cdu.edu.ua/informatsiya/studentam/studentske-zhyttia/sportyvnyi-klub-bohdan.html), Буккросинг-клуб (http://cdu.edu.ua/informatsiya/studentam/studentske-zhyttia/bukkrosynh-klub.html).
За результатами моніторингу, аспіранти задоволені освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою (http://cdu.edu.ua/informatsiya/aspirantam/zabezpechennia-iakosti-osvity-doktoriv-filosofii-2.html).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

З метою реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами в ЧНУ створені умови для повноцінної соціалізації та результативного навчання. Розроблено «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького» (http://cdu.edu.ua/news/informatsiia-stosovno-suprovodu-osib-z-invalidnistiu.html). У навчальних корпусах та гуртожитках створено відповідний інклюзивний простір. Територія ЧНУ повністю придатна для аспірантів з особливими освітніми потребами: є пандуси; пристосовані ліфт, їдальня, бібліотека; проведено навчання педагогічного складу; є відповідні заняття з лікувальної фізкультури; діє кабінет психологічної допомоги та система використання дистанційних технологій; створені дистанційні курси, доступ до яких безкоштовний, авторизований, ім'я й пароль аспіранти можуть отримати за вимогою.
В університеті діє Регіональний навчально-реабілітаційний інклюзивний (ресурсний) центр супроводу студентів з обмеженнями життєдіяльності (https://drive.google.com/file/d/1Q5IJsNALGB3VWU_FPBCvcj33-7RpiYqd/view).

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Діяльність із питань виявлення корупції та запобігання їй провадять у ЧНУ на основі чинного законодавства України, що регулює правові й організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правил щодо усунення наслідків корупційних правопорушень. В університеті прийнята «Антикорупційна програма ЧНУ ім. Б. Хмельницького на 2020–2021 рр.» (https://drive.google.com/file/d/1LAs0SozSdj45dSFubYGpSfgBRRfUSscc/view), визначена Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції в університеті, на сайті розміщена інформація стосовно алгоритму дій потерпілих осіб від цього явища (https://cdu.edu.ua/informatsiya/antykoruptsiina-diialnist.html). У своїй діяльності ЧНУ засуджує гендерне насильство, зокрема сексуальні домагання на робочому місці та в освітньому процесі. Із метою протидії сексуальним домаганням в університеті заборонені: дискримінаційні висловлювання; утиски; дії сексуального характеру, виражені словесно або фізично. Така позиція університету як суб'єкта освітньо-наукової діяльності прописана в «Кодексі академічної доброчесності та корпоративної етики ЧНУ ім. Б. Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/13bGQ3AiXj4HQffZqvEORb_w4wz_sAwyk/view).
Адміністрація постійно проводить внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності трудового колективу й студентства щодо запобігання сексуальним домаганням. Під час реалізації ОНП 035 «Філологія» конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, не виникало.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Визначені процедури регулюють згідно з «Положенням про організацію моніторингу щодо якості освітнього процесу третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії» (https://drive.google.com/file/d/19WMRyauKut1dwRqPClG0uU3wD_qaqVar/view?usp=sharing); «Положенням про освітньо-наукові програми третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1p2Lou70LhcqwHJW4vikakocPCnPQ3MPB/view), щорічними планами роботи ЧНУ (https://drive.google.com/file/d/1ymAUZk9qSq9ydZVSWVL7rf5iqB6AtFPo/view). Також на сайті відділу аспірантури (https://drive.google.com/drive/folders/15wnubkadv5pya2pHcBgK5kQJpvpLD0xy) розміщено «Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання (TUNING)» / пер. Ю. М. Рашкевича; «Методичні рекомендації щодо побудови інституційної структури внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у закладах вищої освіти»; «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)» / ухвалено Міністерською конференцією в Єревані, 14–15 травня 2015 р.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОНП провадять гарант та проєктна група відповідно до «Положення про організацію моніторингу щодо якості освітнього процесу третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії» (https://drive.google.com/file/d/19WMRyauKut1dwRqPClG0uU3wD_qaqVar/view?usp=sharing). У «Положенні про освітньо-наукові програми третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1p2Lou70LhcqwHJW4vikakocPCnPQ3MPB/view) визначено, що перегляд ОНП відбувається за результатами їхнього моніторингу. В університеті на постійній основі діє система оцінювання ринку освітніх послуг і ринку праці, залучення працедавців до формування вимог щодо компетентностей випускників та визначення змісту вищої освіти. Саме така система моніторингу дає змогу забезпечувати працевлаштування випускників ЧНУ. Частка працевлаштованих випускників у 2020 р. становила 98 %.
Варіативну частину ОНП регулярно переглядають на основі систематичних опитувань здобувачів, працедавців щодо якості освіти й удосконалення навчального процесу, а також майбутніх аспірантів стосовно їхніх наукових зацікавлень.
У ННІ систематично переглядають навчальні плани та програми навчальних дисциплін щодо їхньої відповідності вимогам акредитації і ліцензування. Періодично відбувається анонімне опитування аспірантів про якість роботи викладачів та якість навчального процесу.
Перший варіант навчального плану був створений та затверджений у 2016 р. відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗВО» (Постанова КМ від 23.03.2016 р. N2 261). ОНП 035 «Філологія» була проліцензована. У 2019 р. програму переглянуто і вдосконалено відповідно до «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», апробовано в навчальному процесі й обговорено з представниками працедавців, наукової спільноти, аспірантами, випускниками, після чого в червні 2020 р. ОНП була затверджена і введена в дію наказом по ЧНУ. Перед тим проєкт ОНП був розміщений на сайті університету. За результатами обговорення проєкту зовнішніми стейкхолдерами враховано їхні пропозицій і внесено зміни до ОНП щодо переформатування обов'язкових компонентів на користь циклу професійної підготовки, уточнення обсягу її складників та виділення кредитів на педагогічну практику, а також коригування циклу вибіркових дисциплін з урахуванням індивідуальної специфіки досліджень аспірантів й удосконалення можливостей формування індивідуальної траєкторії здобувача вищої освіти.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Процес формування цілей та складників ОНП відбувається за участю аспірантів. Проведено анонімні анкетування здобувачів, де є відкриті поля для внесення пропозицій. Форми анкет, а також результати анкетування розміщені на сайті (https://cutt.ly/6bA7ANs). Є форма, де аспіранти можуть задати актуальні для них запитання.
У 2020 р. проведено анкетування випускників-аспірантів (результати за покликанням https://cutt.ly/KbA7Fpo).
Під час формулювання цілей та ПРН ОНП враховано інтереси й побажання випускників аспірантури та здобувачів, які навчаються за програмою. Їх висловлювали під час обговорення ОНП на спільних засіданнях (протоколи № 1 від 26.11.2019 р., № 2 від 28.05.2020 р., № 3 від 30.03.2021 р.), з аспірантами-учасниками науково-практичного семінару (25.03.2020 р.); із випускниками на міжнародній науковій конференції (04–05.05.2020 р.). Вони висловили зауваження щодо ПРН, зокрема формування здатності до викладацької діяльності, коригування циклу вибіркових дисциплін, які забезпечують вироблення спеціальних фахових компетентностей і вмінь щодо їх реалізації, формування індивідуальної дослідницької траєкторії. Пропозиції аспірантів, які навчаються за ОНП 2020 , запропоновано внести до проєкту ОНП 2021 р. і подати на розгляд вченої ради університету (збільшення кількості кредитів для розширення переліку обов'язкових дисциплін професійного циклу, що слугуватиме формуванню здатності комплексно розв'язувати проблеми в галузі філології та відповідних ПРН): 2019–2020 (https://cutt.ly/xbA7HFN);

2021 (https://cutt.ly/7bA7KKw)

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

У Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького активно працює Рада молодих учених (http://cdu.edu.ua/mij-universitet/naukova-j-inovatsijna-diyalnist/rada-molodykh-uchenykh.html).
Для участі в процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП залучають аспірантів. Зібрану інформацію вивчають й обговорюють на засіданнях вченої ради ННІ, науково-експертної ради університету, вченої ради університету. Представники від аспірантів залучені до вченої ради університету, де вони можуть висловлювати побажання й пропозиції щодо організації процесу навчання та внутрішнього забезпечення якості ОНП. Представники аспірантів є з-поміж членів Комісії з академічної доброчесності та корпоративної етики (https://drive.google.com/file/d/14eVNc7nabLKXw9-Y_IV5ePc8T2iH0Scx/view).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

На різних етапах упровадження ОНП (розроблення, практичне втілення впродовж 2016–2021 рр.) відбувалося її обговорення. У процесі формування цілей, переліку компонентів ОНП та програмних результатів навчання враховано пропозиції зовнішніх стейкхолдерів – керівників навчальних закладів й організацій, де працювали чи працюють нинішні аспіранти, під час спільних засідань проєктної групи з роботодавцями 2019–2020: (https://cdu.edu.ua/news/spivpratsia-chnu-ta-steikkholderiv-nad-udoskonalenniam-onp-filolohiia-z-pidhotovky-doktoriv-filosofii-u-2019-2020-rokakh.html);
2021: (https://cdu.edu.ua/news/spivpratsia-chnu-ta-steikkholderiv-nad-udoskonalenniam-onp-filolohiia-z-pidhotovky-doktoriv-filosofii-u-2021-rotsi.html); протоколи спільних засідань (https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1T9m28AppKFSOhvWe6NTmd_4a3DTh4PQR). Триває обговорення проєкту ОНП 2021 року.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Відомості про працевлаштування випускників ОНП щорічно збирає відділ аспірантури. Ці дані обговорюють та аналізують для пошуку шляхів підвищення ефективності працевлаштування. Питання щодо кар'єрного шляху випускників ОНП є предметом щорічного обговорення на засіданнях вчених рад ННІ. Результати працевлаштування випускників використані під час оновлення ОНП.
У Черкаському національному університеті створено Асоціацію випускників ЧНУ ім. Б Хмельницького. На сайті розміщено інформацію про траєкторію працевлаштування й кар'єрний шлях випускників (http://cdu.edu.ua/mij-universitet/asotsiatsiya-vipusknikiv.html), розроблено анкету випускника, де є запитання про місце його роботи (https://cdu.edu.ua/informatsiya/aspirantam/zabezpechennia-iakosti-osvity-doktoriv-filosofii-2.html).
Фахові кафедри й наукові керівники підтримують тісні професійні зв'язки з випускниками аспірантури Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького зі спеціальності 10.02.01 – українська мова (2009–2018 рр.), які 100% працевлаштовані за фахом. Випускниця ОНП 035 «Філологія» (2020 р.) С. Б. Шило працює старшим викладачем кафедри дошкільної освіти та професійного розвитку педагогів КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради».

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЧНУ передбачає вдосконалення планування освітньої діяльності, розроблення, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти. Механізм розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулює «Положення про організацію моніторингу щодо якості освітнього процесу третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії» (https://drive.google.com/file/d/19WMRyauKut1dwRqPClGouU3wD_qaqVar/view). Внутрішнє забезпечення якості реалізоване через анкетування аспірантів («Навчальний процес очима аспірантів», «Викладач очима аспірантів» та ін.: (https://cdu.edu.ua/informatsiya/aspirantam/zabezpechennia-iakosti-osvity-doktoriv-filosofii-2.html)). Результати анкетування проаналізовано на засіданнях фахових кафедр. У витягах із протоколів зауважено, що аспіранти високо оцінюють викладацьку діяльність професорів, вказують на їхню вимогливість, доброзичливість, об'єктивність в оцінюванні, зацікавленість в успіхах аспірантів. Відзначають високий ступінь взаєморозуміння викладачів й аспірантів та ефективність роботи наукового керівника (https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1T9m28AppKFSOhvWe6NTmd_4a3DTh4PQR). Результативнішими щодо виявлення недоліків стали спільні засідання проєктної групи зі стейкхолдерами, де аспіранти висловлювали пропозиції щодо введення до циклу професійної підготовки педагогічної практики, коригування циклу вибіркових дисциплін відповідно до тематики наукового дослідження аспіранта, що реалізовано в ОНП 2020 р., а також розміщення на платформі Google Class чи ін. відеолекцій викладачів із дисциплін «Актуальні напрями лінгвістики», «Етнолінгвістика», «Комунікативна лінгвістика» та ін., що проєктна група планує зробити найближчим часом. Під час зустрічі з аспірантами 1 курсу, які навчаються за ОНП 2020 р., акцентовано потребу введення до ОНП дисципліни, яка формує власне наукову комунікацію, поглиблено ознайомлює з особливостями презентації

результатів дослідження з урахуванням сучасних тенденцій. Таку дисципліну «Основи наукової комунікації» запропоновано в циклі міжгалузевих вибіркових дисциплін (https://docs.google.com/forms/d/1c4nfwn6FyCrxMgeEXgSEMdHj_sdmO9qXXFtm349tF8o/viewform?edit_requested=true), однак більшість аспірантів вибрали інші запропоновані міжгалузеві дисципліни.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація первинна.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Учасники академічної спільноти беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП на таких етапах:
1) обговорення на засіданнях проєктної групи (узагальнюють пропозиції та рекомендації, провадять самообстеження та самооцінювання);
2) на випускових кафедрах, де розглядають, наскільки ОНП відповідає сучасним вимогам до навчального процесу аспірантів чи збалансовано розподілені кредити між компонентами програми; контролюють процес розроблення й оновлення робочих навчальних дисциплін програми, сприяють залученню аспірантів до наукової діяльності; оцінюють її ефективність; проводять фаховий семінар для рекомендації дисертації до захисту в разовій спеціалізованій раді (https://cutt.ly/UbSrs7Q); також обговорюють результати анкетування, розміщені на сайті університету (https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1T9m28AppKFSOhvWe6NTmd_4a3DTh4PQR);
3) обговорення та затвердження на вченій раді ННІ української філології та соціальних комунікацій і ННІ іноземних мов річних звітів про навчання й наукову діяльність аспірантів; участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП;
4) обговорення й затвердження на вченій раді університету якості навчання аспірантів, тем дисертаційних праць тощо;
5) відділ аспірантури провадить моніторинг ефективності роботи аспірантури, якості викладання дисциплін та навчання аспірантів; залучає їх до наукової діяльності закладу.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами університету в контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти визначено в таких документах: «Правилах внутрішнього розпорядку університету» (https://cutt.ly/4bA6FL0); «Положенні про навчально-науковий інститут» (https://cutt.ly/mbA6HLt); «Положенні про кафедру» (https://cutt.ly/AbA6Kon); «Положенні про вчену раду університету» (https://cutt.ly/9bA6ZFb), «Положенні про науково-експертну раду» (https://cutt.ly/PbA6CFD), «Кодексі академічної доброчесності та корпоративної етики університету» (https://cutt.ly/3bA6BOI),
«Положенні про освітньо-наукові програми третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії ЧНУ» (https://cutt.ly/NbA6MAB), «Положенні про організацію моніторингу щодо якості освітнього процесу третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії» (https://cutt.ly/FbA60fG).
Загальноуніверситетський контроль провадить відділ аспірантури, який забезпечує опитування здобувачів вищої освіти та НПП. Результати анкетування розміщено на сайті університету (https://cutt.ly/8bA69rt).
Гарант, проєктна група, група забезпечення, випускові кафедри, ННІ української філології та соціальних комунікацій, ННІ іноземних мов сприяють проведенню моніторингу якості освіти, його результати обговорюють на засіданнях вченої ради, кафедр, можуть застосовувати різні форми адміністративного впливу та коригувальні дії.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Нормативною основою, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЧНУ ім. Б. Хмельницького є: закони України «Про освіту»; «Про вищу освіту»; розпорядчі нормативно-правові документи Президента України, КМУ, МОН України, Постанова від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)». Права та обов'язки працівників університету (науково-педагогічних, педагогічних) та осіб, які навчаються в університеті, установлені відповідно до законодавчих і нормативних актів із питань вищої освіти, наведених вище внутрішніх документів закладу, а також положень про структурні підрозділи, посадові інструкції. Їх регулює низка внутрішніх документів: «Колективний договір Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (https://cutt.ly/gbSqrOZ); «Статут Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (https://cutt.ly/obSqunn); «Правила внутрішнього розпорядку закладу» (https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmaDk2Snl2NDhET1U/view); іншими національними та внутрішніми документами з доступом на офіційному сайті ЗВО (http://cdu.edu.ua/informatsiya/dokumenti.html). Крім цього, права

й обов'язки учасників освітнього процесу регламентує «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1gcr-0VqVNy9clkcm-wQx19AWeRk-w6Iu/view).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Затверджені освітньо-наукові програми спеціальності 035 «Філологія» оприлюднено на сайті ЧНУ (https://drive.google.com/file/d/1qT6QMF5v4L6ePCg3BXI24s4ITdhZycFb/view; https://drive.google.com/file/d/1D2jV-9YcZEJcp9tlA0HlPJKaC-4k8L6q/view; https://drive.google.com/file/d/1rewl1CAoc1GiIoSXIK2XfjEE71NF9EDh/view). Анкета для стейкхолдерів «Оцінка PhD-програм ЧНУ ім. Б. Хмельницького» розміщена за покликанням: https://docs.google.com/forms/d/1CzlYZZQosJ6xlSli65llnbCwkE-7hSXoKw30jR8st1M/viewform?edit_requested=tru. Рецензії та відгуки на ОНП 035 «Філологія» оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (https://drive.google.com/drive/folders/1ks_saiY1Jl8PgQpTYd-Q9kfCQQEZgQ4a).

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

https://drive.google.com/file/d/1qT6QMF5v4L6ePCg3BXI24s4ITdhZycFb/view; https://drive.google.com/file/d/1D2jV-9YcZEJcp9tlA0HlPJKaC-4k8L6q/view; https://drive.google.com/file/d/1rewl1CAoc1GiIoSXIK2XfjEE71NF9EDh/view

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Урахування специфіки наукового дослідження аспіранта та його наукових інтересів відбувається на етапі вступу, коли він подає список опублікованих праць чи пише реферат із теми свого наукового пошуку. Попередня співбесіда з потенційними науковими керівниками, складання вступних іспитів визначають перспективу подальшої наукової діяльності. Після зарахування до аспірантури протягом двох місяців аспірант працює над обґрунтуванням актуальності дисертації, що презентує й захищає на засіданні кафедри. Підготовка проєкту відбувається в співпраці з науковим керівником. ОК першого року навчання спрямовані на реалізацію наукових інтересів аспіранта щодо формування теоретичних і методологічних засад власного дослідження (25 %). Для задоволення наукових інтересів специфічного спрямування аспірантам пропонують для вибору міжгалузеві та галузеві навчальні дисципліни, які за змістом охоплюють основні напрями можливих наукових інтересів із філології (9 %) і забезпечують диференціацію та індивідуалізацію процесу підготовки аспіранта. Свої наукові інтереси здобувач реалізує через вибір дисциплін з інших ОНП університету та інших установ у межах стажування, участь у проєктах, грантах тощо.
Науковий складник ОНП сфокусований на роботу аспіранта над дисертацією, підготовку виступів на наукових семінарах, написання наукових статей і тез конференцій, публікування в міжнародних і вітчизняних виданнях й інші види наукової діяльності, де здобувач реалізує набуті знання, уміння та навички в практичній науковій роботі.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

ОНП забезпечує комплексну підготовку аспірантів як науковців-дослідників у галузі філології, здатних до переосмислення і створення нового наукового знання у висококонкурентних умовах сучасності. Освітній і науковий складники ОНП збалансовані за навчальним планом; ОК становлять логічно взаємопов'язану систему і в сукупності дають змогу досягнути заявлених цілей і ПРН.
Дисципліни загального циклу спрямовані на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів наукового дослідження українською й іноземною мовами, умінь дотримуватися академічного етикету наукового публічного мовлення, вироблення мовного смаку й мовного чуття, опанування стратегії планування, проведення й реалізації власного дослідження. Цикл професійної підготовки забезпечує здобуття глибинних знань у галузі філології: засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напряму. Варіативний компонент, де аспірант має змогу вибрати дисципліну, близьку до теми його дослідження, сприяє формуванню індивідуальної дослідницької траєкторії, реалізації його творчих задумів. Науковий керівник працює над проблемами, близькими до наукових пошуків здобувача, що також допомагає зорієнтуватися в потоці інформації, вибрати необхідний матеріал та успішно реалізувати завдання дисертації.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Практичну підготовку до викладацької діяльності забезпечує насамперед «Педагогічна практика», що є ОК ОНП, її регулює Положення (https://cutt.ly/YbSwCe9). Вона спрямована на підвищення рівня набуття аспірантами

компетентностей щодо організації та провадження навчання в закладах вищої освіти й отримання досвіду педагогічної діяльності. У програмі практики передбачено проведення аспірантом навчальних занять із дисциплін спеціальності (1 лекція і 4 практичні заняття). Здобувачі відвідують й аналізують заняття викладача, проводять позааудиторний захід із фаху. ОК «Мовна екологія наукового стилю», «Інформаційно-комунікаційні технології в наукових дослідженнях», «Іноземна мова» необхідні для формування викладацьких компетентностей, для пошуку й критичного осмислення інформації, уміння виявляти ораторську майстерність, вести фахову наукову бесіду та дискусію українською та/або іноземною мовами, здатність забезпечувати ефективну комунікацію, організовувати та проводити навчальні заняття, використовувати прогресивні інформаційно-комунікаційні засоби. ВК сприяє набуттю нових теоретичних знань із сучасних напрямів лінгвістики, літературознавства, компаративістики та фольклористики й практичних навичок.
Для проходження педагогічної практики видають наказ ректора за поданням завідувача кафедри. Керівник практики за погодженням із завідувачем кафедри визначає зміст, графік виконання робіт, передбачених робочою програмою практики. На засіданні кафедри обговорюють результати практики й ухвалюють рішення про її зарахування.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень аспірантів затверджують на засіданнях кафедр та вченої ради ЧНУ, вони дотичні до напрямів досліджень наукових керівників (https://cutt.ly/BbD4Nhr).
Для забезпечення відповідності дисертаційних тем аспірантів напрямам досліджень наукових керівників під час вступу до аспірантури абітурієнти обговорюють свої наукові інтереси з потенційними керівниками. Наукового керівника призначають за наказом ректора, ураховуючи результати його наукової роботи, публікаційної активності, зокрема за напрямом дослідження аспіранта, стажу тощо (https://cutt.ly/FbD7sj4), щорічного наукового рейтингового оцінювання НПП (https://cutt.ly/rbD7f3c).
Аспірант, консультуючись із науковим керівником, обґрунтовує тему дисертації щодо її актуальності упродовж перших двох місяців аспірантури. Її уточнюють під час обговорення на випусковій кафедрі, після чого затверджують рішенням вченої ради університету. Перелік документів, необхідних для затвердження теми дисертації аспіранта, розміщений на сайті (https://cutt.ly/UbD7klc). Така процедура дає змогу забезпечити відповідність наукових тем аспірантів науковим напрямам роботи їхніх керівників. За результатами анкетування «Навчальний процес очима аспірантів» здобувачі високо оцінюють роботу наукових керівників та заявляють, що теми їхніх дисертацій корелюють із напрямами діяльності наукових керівників (https://cutt.ly/1bD7xZB).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

ЧНУ забезпечує аспірантам можливості для проведення дослідження й апробації результатів. Надано доступ до науково-інформаційних ресурсів, вільний безплатний доступ до баз даних Scopus та Web of Science, вільний доступ до мережі WiFi. Вони можуть презентувати результати наукових досліджень на Всеукраїнській науковій конференції молодих учених «Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених», за результатами якої публікують збірник наукових праць «Родзинка» (https://cutt.ly/2bHh04B), на круглому столі «Наука та інноватика: вітчизняний та зарубіжний досвід» (https://cutt.ly/cbHh4Of). Аспіранти мають змогу публікувати статті у фахових наукових виданнях України, зокрема ЧНУ: «Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького». Серія «Філологічні науки» (https://cutt.ly/tbHjwDG), «Літературознавство. Фольклористика. Культурологія» (https://cutt.ly/JbHlYth), «Мовознавчий вісник» (https://cutt.ly/LbHjtZc).
Фахові кафедри проводять наукові семінари для аспірантів, міжнародні та всеукраїнські конференції, де обговорюють результати наукових досліджень (https://cutt.ly/ubHg7Jb, https://cutt.ly/EbHhrsT, https://cutt.ly/ObHjoSO). Аспіранти ОНП брали участь у конференціях, семінарах та форумах, організованих іншими ЗВО України й зарубіжжя (Вроцлавський університет (Польща), Академія наук Азербайджану, Суспільство культурного і наукового прогресу в Центральній і Східній Європі (Будапешт) тощо) та долучені до опублікування отриманих результатів у наукових виданнях за кордоном.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Інтернаціоналізація – ключовий напрям підготовки кадрів вищої кваліфікації в ЧНУ. ННЦ ЗМЗ провадить консультаційну та координаційну роботу для залучення молодих науковців університету до міжнародних грантових програм, проєктів (Еразмус+, DAAD) та міжнародних стажувань, інформує онлайн про міжнародні програми, зокрема для гуманітарних та суспільних наук:
https://cutt.ly/1bD5ewM – Стипендійна програма ім. Петра Яцика (Канада)
https://cutt.ly/vbD5pE6 – Варшавська літня школа з наукової дипломатії
https://cutt.ly/BbD5fEa – Стипендії уряду Франції для магістрів та аспірантів
https://cutt.ly/IbD5kWK – Стипендії Альберта Ейнштейна на стажування в Німеччині
https://cutt.ly/RbD5ckA – Стипендії на навчання та дослідження в Латвії
https://cutt.ly/8bD5QAt – Study Visits in Gdynia-2020
https://cutt.ly/XbD5Rew – Форум молодих науковців Центральної та Південно-Східної Європи
https://cutt.ly/wbD5GZO – Програма Фулбрайта з досліджень та розвитку.
Працівники ННЦ ЗМЗ проводять тренінги і презентації:

11–26.11.2018 р., 16–20.09.2019 р. – Можливості публікації у наукових виданнях та міжнародної академічної мобільності
16.05.2019 р. – Міжнародні академічні програми для студентів та науковців
05.11.2018 р., 19.02.2019 р. – Міжнародні освітні можливості для студентської та аспірантської молоді
05.12.2018 р., 12.02.2019 р. – Міжнародні стажування і програми ЄС для науковців та викладачів
22.10.2018 р. – Актуальні грантові можливості
24–26.09.2018 р. – Можливості безкоштовної академічної мобільності за кордоном.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів є співвиконавцями чи керівниками різних дослідницьких проєктів, результати яких впроваджують в освітній процес вітчизняних та зарубіжних ЗВО й наукових установ. Резюме досягнень наукових керівників представлено на персональних сторінках (https://cutt.ly/5bHlNWI, https://cutt.ly/TbHl3Kv; https://cutt.ly/UbHzqOI).
Результати роботи наукових керівників представлені у фахових виданнях та публікаціях у збірниках, індексованих у Scopus, Web of Science. Л. В. Шитик має 4 публікації, індексовані в Scopus, Web of Science, Google Scholar (https://cutt.ly/ebHnRyE; https://cutt.ly/zbHnAIK; https://cutt.ly/pbHnOjz). Г. І. Мартинова оприлюднила статті в збірниках, індексованих у Web of Science, Index Copernicus та в закордонних виданнях (https://cutt.ly/GbHnHHg; https://cutt.ly/UbHnKT6; https://cutt.ly/BbHnZWz). Науковий доробок Н. М. Ярмоленко представлено у фахових публікаціях (https://cutt.ly/EbHnCMJ; https://cutt.ly/kbHnBLP). Професор О. С. Киченко має публікації з проблематики дослідження аспірантки (https://cutt.ly/AbHn0mn; https://cutt.ly/DbHn90a).
Наукові керівники регулярно беруть участь у міжнародних конференціях, конгресах і семінарах (https://cutt.ly/DbHziLD, https://cutt.ly/CbHzaAQ; https://cutt.ly/SbHzYCQ), де презентують й апробують результати досліджень, залучають до цього процесу аспірантів, мають спільні з ними публікації (проф. Мартинова Г. І., проф. Шитик).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Дотримання академічної доброчесності, яким мають керуватися всі учасники освітнього процесу, регулює «Статут Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (https://cutt.ly/KbFwHBG), «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького» (https://cutt.ly/mbFwKN8). Для перевірки наукових робіт на унікальність тексту університет використовує програму компанії Unicheck. Аспіранти укладають з університетом Декларацію про дотримання академічної доброчесності (https://cutt.ly/9bFwZVl). Аспірант зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності та корпоративної етики на всіх етапах свого навчання за ОНП. Постійний моніторинг за дотриманням академічної доброчесності провадять наукові керівники аспірантів. Спеціалізованим вченим радам надана можливість перевіряти дисертаційні праці на наявність текстових запозичень. Редколегії фахових видань університету також перевіряють наукові статті на наявність текстових запозичень (https://cutt.ly/jbFwPQM)
На сайті https://cutt.ly/5bFwVfZ розміщені Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.), «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності», «Проект сприяння академічній доброчесності в Україні» тощо.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Університет бере на себе відповідальність за те, щоб усі особи, залучені до викладання в аспірантурі, дотримувалися в освітньому процесі й науковій діяльності академічної доброчесності та забезпечували її дотримання здобувачами вищої освіти. Це регулюють процедури й критерії, запроваджені під час заміщення вакантних посад НПП чи їх залучення за сумісництвом. Університет застосовує фільтри якості наукової продукції: публікації в наукових фахових виданнях підлягають peer-review. Монографії, підручники, навчальні посібники тощо проходять наукове рецензування, їх розглядають на засіданнях науково-експертної ради, вченої ради університету. Дотримання принципів академічної доброчесності регулює «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної етики Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/13bGQ3AiXj4HQffZqvEORb_w4wz_sAwyk/view?usp=sharing). Для розгляду випадків порушень академічної доброчесності та корпоративної етики в університеті створена Комісія з питань академічної доброчесності та корпоративної етики (https://drive.google.com/file/d/14eVNc7nabLKXw9-Y_IV5ePc8T2iH0Scx/view). За період дії ОНП 035 «Філологія» не виявлено фактів порушення академічної доброчесності серед аспірантів та НПП.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони
1) ураховано сучасні вимоги до освітнього й наукового просторів, до ОНП включено вибіркові компоненти, що

вможливлює формування індивідуального навчального плану й індивідуального плану наукової роботи; варіативна частина ОНП (26 %) забезпечує диференціацію та індивідуалізацію процесу підготовки аспірантів, охоплює сучасні актуальні проблеми лінгвістики, компаративістики та фольклористики;
2) ураховано потреби роботодавців, їхні зауваження та побажання щодо вдосконалення ОНП;
3) основний фокус програми спрямовано на наукові інтереси аспіранта: проведення досліджень за пріоритетними напрямами сучасних гуманітарних наук у межах наукового складника ОНП, можливість апробувати дослідження в умовах гідного академічного середовища, співпраці з провідними науковцями на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах, організованих у Черкаському національному університеті та в інших закладах України й зарубіжжя, публікування статей у фахових виданнях: «Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького». Серія «Філологічні науки» (до 2019 р. фахове видання, Index Copernicus), «Літературознавство. Фольклористика. Культурологія» (до 2019 р. фахове видання); «Мовознавчий вісник» включено до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» (наказ № 420 від 15.04.2021 р.), він входить до міжнародних наукометричних баз даних, зокрема Index Copernicus;
4) висококваліфіковане кадрове забезпечення: 100 % науково-педагогічних працівників ОНП мають наукові ступені та вчені звання; наукові керівники, науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання освітніх компонентів, постійно підвищують кваліфікацію, беруть участь у міжнародних, всеукраїнських та зарубіжних наукових заходах, мають публікації в наукометричних базах даних Scopus, Web of Science, Index Copernicus та ін., що дає підстави сформувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертаційних робіт аспірантів.
Слабкі сторони
Для успішного навчання аспірантів у найближчому майбутньому потрібно врахувати такі слабкі сторони ОНП:
1) труднощі з академічною мобільністю, зумовлені фінансовими, інформаційно-організаційними і психологічними чинниками;
2) відсутність зарубіжних аспірантів, що стане можливим після акредитації ОНП;
3) обмежені можливості публікаційної активності у виданнях із літературознавства, компаративістики, фольклористики, що входять до міжнародних наукометричних баз даних.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОНП у найближчі три роки вбачаємо в:
1) розширенні циклу дисциплін професійної підготовки за рахунок збільшення кредитів на ОНП з урахуванням зауважень і побажань стейкхолдерів;
2) запровадження нових вибіркових курсів, що відповідатимуть викликам сьогодення та враховуватимуть індивідуальну наукову діяльність аспірантів;
3) поглиблення практичного спрямування ОНП через проведення тренінгів, майстер-класів, спеціальних тематичних конференцій і семінарів на практичних заняттях і під час творчих зустрічей;
4) удосконалення програми через залучення до освітнього процесу фахівців-практиків та представників наукової спільноти зарубіжжя, використання можливостей інтернет-комунікації (відеолекції, вебінари, інтернет-семінари, консультації);
5) активізація академічної мобільності викладачів й аспірантів у межах України та зарубіжжя.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Черевко Олександр Володимирович

Дата: 20.05.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Іноземна мова	навчальна дисципліна	*ІНОЗЕМНА МОВА ПРОГРАМА.pdf*	dPeQDFaCH481nu3jEcd8Owtz5XkBoYmnrIAiQi9ggs4=	*Обладнання 2018 р.: Ноутбук Acer CM-5-1 шт., Мультимедійний проектор Acer P1186 – 1 шт.*
Філософія і культура наукового мислення	навчальна дисципліна	*ФІЛОСОФІЯ ТА КУЛЬТУРА НАУКОВОГО МИСЛЕННЯ.pdf*	kG/8ZMhtceiRDJE9D05n9B03lKlUeQJ9MspT7PwDNFM=	*Обладнання 2019 р.: Ноутбук Asus X543M – 1 шт. Мультимедійний проектор Acer P1186 – 1 шт.*
Мовна екологія наукового стилю	навчальна дисципліна	*МОВНА ЕКОЛОГІЯ НАУКОВОГО СТИЛЮ.pdf*	V5SVTTKUV4uZhuSBafrb14C9eTDokn6oJyTdVjpXnqo=	*Обладнання 2019 р.: Ноутбук Asus X543M – 1 шт. Мультимедійний проектор Acer P1186 – 1 шт.*
Інтелектуальна власність	навчальна дисципліна	*ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ.docx.pdf*	oLvnX5AZscYIgUjClVgUdfhsUSlwQZPcu54xh1vZOCU=	*Обладнання 2019 р.: Ноутбук Asus X543M – 1 шт. Мультимедійний проектор Acer P1186 – 1 шт.*
Інформаційно-комунікаційні технології в наукових дослідженнях	навчальна дисципліна	*ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.docx.pdf*	L8fPMhgygBicEdAO4S4vAgN6qJiaCrzrtvptaCDVVqk=	*Обладнання 2019 р.: комп'ютерний клас (навчальний корпус №3) з доступом до мережі інтернет. Мультимедійний проектор ViewSonic PJD5122. Фліпчарт магнітно-маркерний.*
Методологія і методи філологічних досліджень	навчальна дисципліна	*МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.docx.pdf*	x2ylr4hxfL9E2K/W1s9/FV8o3wJIFHReD3RXSoxOVDU=	*Обладнання 2019 р.: Ноутбук Asus X543M – 1 шт. Мультимедійний проектор Acer P1186 – 1 шт.*
Педагогічна практика	практика	*ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА.docx.pdf*	tObta6Pcsmbs7tOAvfggTm1xX30G3aLK4hrm9XZYmEM=	*Спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення в умовах дистанційного навчання практика не потребувала. Заняття проводили із використанням додатків Google*

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
15933	Калько Микола Іванович	Професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут української філології та соціальних комунікацій	Диплом доктора наук ДД 007839, виданий 16.12.2009, Диплом кандидата наук КД 030894, виданий	40	Мовна екологія наукового стилю	П. 1-3, 8, 11, 13, 14 Ліцензійних умов Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має досвід викладання курсу для аспірантів. Має науковий інтерес

				27.02.1991, Атестат доцента ДЦ 002569, виданий 25.01.1995, Атестат професора 12ПР 006661, виданий 14.04.2011			за профілем дисципліни. Є автором наукових публікацій у періодичних та наукових фахових виданнях, у монографіях. Є автором навчального посібника та словника-довідника. 1. Калько М.І,. Калько В.В. Характеристика мовленнєвої діяльності русинів у прислів'ях і фразеологізмах // Русин. – 2020. – № 59. – С. 234–252. 2. Калько М. І. Аспектуальність і транзитивність: взаємодія категорій виду й контексту // Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології. – 2019. – Вип. 8. - Ч. 1. – С. 151-159. 3. Калько М., Калько В., Погрібний І. Мовна екологія академічного повсякдення : словник- довідник. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 356 с. 4. Калько М. І. Аспектуальність: категоризація, класифікація і репрезентація в сучасній українській літературній мові : [монографія]. - Черкаси : Чабаненко Ю., 2013. - 488 с. 5. Лінгвістичний аналіз. Практикум : навч. посіб. / [М. І. Калько та ін.] ; за ред. канд. пед. наук, доц. Г. Р. Передрій. - 2-ге вид., допов. - К. : Академія, 2013. - 278 с. Член редакційної колегії наукових фахових видань: 1. Вісник Черкаського університету. Серія філологічні науки. (Україна). Журнал індексується БД Index Copernicus, рекомендованої МОН України для соціогуманітарних спеціальностей. 2. Мовознавчий вісник. Стажування: кафедра української мови та загального мовознавства Черкаського державного технологічного університету (м. Черкаси) Вид документа: звіт підтвердження. Тема: Категорія аспектуальності в

							сучасній українській літературній мові Дата видачі: 05.03.2019
359011	Корновенко Сергій Валерійович	проректор, Основне місце роботи	Ректорат	Диплом спеціаліста, Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького., рік закінчення: 1996, спеціальність: українська мова , література та історія, Диплом доктора наук ДД 008059, виданий 10.03.2010, Диплом кандидата наук ДК 010089, виданий 11.04.2001, Атестат професора 12ПР 008307, виданий 30.11.2012	21	Інтелектуальна власність	П. 1-5, 7-8, 10-18 Ліцензійних умов Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має досвід викладання курсу для аспірантів. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Є автором фахових публікацій, у тому числі в періодичних виданнях, зокрема Web of Science Core Collection, та в наукових монографіях. Є автором навчальних посібників та має 6 авторських свідоцтв. 1. Kornovenko S. Evolution of peasant land tenure during the Ukrainian revolution of 1917–1921 / Kornovenko S., Telvak V., Ilnytskyi V. // Baltic Journal of Economic Studies, 2018. – Vol. 4. – No. 3. – P. 133–141. (Web of Science) Режим доступу: http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/434 2. Kornovenko S. A peasant component in the transition to the new economic policy (1921) / S. Kornovenko // Східноєвропейський історичний вісник. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – Вип. 7. – С. 104–110. (Web of Science) Режим доступу: http://dspu.edu.ua/ehbull/wpcontent/uploads/2018/ 07/jrn-2018-07-14.pdf 3. Корновенко С.В. Екологічне право : начально-методичний посібник для сам ост. вивч. дисц. / С. В. Корновенко, С. М. Тараненко. – Черкаси : ФОП Гордієнко Є.І., 2015. – 424 с. 4. Корновенко С. В. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник / С. В. Корновенко, Ю. С. Кононенко. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2011. – 72 с. 5. Корновенко С.В. Вступ до інтелектуальної власності :

							навчальний посібник / С. В. Корновенко, Ю. С. Кононенко. – Черкаси : видавець Чабаненко Ю., 2010. – 180 с. Керівник науководослідної теми фундаментального дослідження «Українська революція (1917 – 1921 рр.): селянський фактор» (№ державної реєстрації 0118U003864). (20182020) Є керівником за грантом НФДУ «Аграризм: селяноцентричний феномен Української революції 1917–1921 рр.».(2020-2021) Головний редактор фахового видання «Український селянин», (індексованого наукометричною базою Index Copernicus, включений до категорії «Б» Переліку фахових видань України) Головний редактор збірника «Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки» (ЧНУ ім. Б. Хмельницького) (індексованого наукометричною базою Index Copernicus, включений до категорії «Б» Переліку фахових видань України) Член редколегії «Наукових записок Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія» Стажування: 1. Участь у міжнародному проекті «Інноваційний університет та лідерство. Фаза ІІІ: інновації та відносини з оточенням» (ІХ. 2017 р. – V. 2018 р.). Диплом №4231/V/2018, 2017 – 2018 рр. 2. Стажування у Вищій школі Лінгвистичній м. Ченстохова (Польща) та у Варнському університеті менеджменту (Болгарія), 2017 р. 3. Стажування у Литві,

							2016 р
17516	Луценко Галина Василівна	Доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут інформаційних та освітніх технологій	Диплом бакалавра, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2020, спеціальність: 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, Диплом магістра, Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2001, спеціальність: 070101 Фізика, Диплом доктора наук ДД 008518, виданий 23.04.2019, Диплом кандидата наук ДК 000040, виданий 09.11.2006, Атестат доцента 12ДЦ 022864, виданий 22.12.2009	18	Інформаційно-комунікаційні технології в наукових дослідженнях	П. 1-3, 6-8, 10-11, 13, 17Ліцензійних умов Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має досвід викладання курсу для аспірантів. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Є автором посібників, фахових публікацій, у тому числі в журналах, що входять до БД Scopus та Index Copernicus (рекомендована МОН України для соціогуманітарних спеціальностей), та в наукових монографіях. 1. Lutsenko G.V., Lucenko Gr.V. (2020). Work in Progress: Fostering Soft-Skills of Engineering Students within Scrum Project. IEEE. Global Engineering Education Conference (EDUCON). P. 1723-1727. (Scopus) 2. Луценко Г. В. (2019). UML-моделювання у середовищі Visual Paradigm: лабораторний практикум для студентів закладів вищої освіти. Черкаси: видавець Чабаненко Ю. А. 80 с. 3. Lutsenko G.V. Case study of a problembased learning course of project management for senior engineering students. European Journal of Engineering Education. – 2018. – Vol. 43(6). – P. 895910. (Scopus) 4. Луценко Г. В. Програмні засоби National Instruments у навчанні основ ідентифікації об'єктів автоматизації студентів-інженерів. Інформаційні технології і засоби навчання. – 2018. – Том. 62, №1. – С. 146161. https://doi.org/10.33407/itlt.v63i1.1847 5. Луценко Г.В., Луценко Г.В. (2018). Проектно орієнтоване навчання: теоретичні й організаційні аспекти: навчальнометодичний посібник. Черкаси: видавець Чабаненко Ю. А.140 с. Здійснює науководослідну роботу за темою: "Модернізація освітніх програм на засадах

							проблемно/проектно орієнтованого навчання дисциплін математичної, природничо-наукової та професійної підготовки" (№0117U003909). Була керівником наукової роботи молодих учених «Модернізація освітніх програм на засадах проблемно/проектно орієнтованого навчання дисциплін математичної, природничо-наукової та професійної підготовки», 20172020 рр. Є членом редакційної колегії Вісника Глухівського національного університету імені Олександра Довженка, з 2020 р Стажування: 1. «Кампус з критичного мислення та вирішення проблем» від ГО Вище, МОН України, British Council. 20-23 березня 2019 р. – 36 годин. 2. «Кампус з командної роботи та комунікації» від ГО Вище, МОН України, British Council. 16-19 жовтня 2019 р. – 36 годин.
357652	Киченко Олександр Семенович	професор, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут іноземних мов	Диплом доктора наук ДД 003954, виданий 10.11.2004, Диплом кандидата наук КН 003638, виданий 01.12.1993, Атестат професора 02ПР 003621, виданий 16.06.2005	33	Методологія і методи філологічних досліджень	П. 2, 3,4, 7-11, 13, 16-18 Ліцензійних умов. Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має досвід викладання курсу для аспірантів. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Є автором посібників, фахових публікацій та в наукових монографіях., зокрема: 1. Фольклор як художня система (проблеми теорії). – Дрогобич, 2002. – 218 с. 2. Мифопоэтическая интерпретация литературного и фольклорного произведения: Монография – Черкассы: Изд-во Черкасского национального ун-та им. Б. Хмельницкого, 2004. – 346 с. 3. Молодой Гоголь; поэтика романтической прозы. Монография. –

							Ніжин, 2007. – 148 с.. 4. Пушкинистика Ю.М. Лотмана 1970 – 1980-х годов: реконструктивные стратегии в семиотике: Монография. – Черкассы: Изд-во Черкасского национального ун-та им. Б. Хмельницкого, 2012. – 156 с. 5. «Вечори на хуторі біля Диканьки» М. Гоголя: міфопоетичне віддзеркалення українського світу. – Черкаси: ФОП Гордієнко Є.І., 2019. – 78 с. 6. Теорія фольклору: джерела, питання поетичної аналітики, проблеми викладання. Літературознавство. Фольклористика. Культурологія : збірник наукових праць. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2015. – С. 7 – 15. (у співавторстві). 7. Поетика українського Гоголя // Гоголезнавчі студії. Вип. IV (21). – Ніжин, 2015. – С. 142-146. 8. Про історичний аспект міфотворчості раннього Гоголя // Гоголезнавчі студії. Вип. VI (23). – Ніжин, 2017. – С. 80-92. 9. Творчість Гоголя у дослідженнях ніжинської філологічної школи періоду 2010-2017 років: біографія, текстологія, поетика // Література та культура Полісся: Збірник наукових праць. Серія Філологічні науки. Випуск 86. – Ніжин, 2017. – С.4-12. 10. Ніжинське гоголезнавство на сучасному етапі: напрями і методологія досліджень // Гоголезнавчі студії. Вип. VII (24). – Ніжин, 2018. – С. 132-143. 11. «Вечори на хуторі біля Диканьки»: проблема національно-історичного змісту // Гоголезнавчі студії. Вип. VIII (25). – Ніжин, 2019. – С. 152-166. Автор та співавтор навчально-методичних посібників/посібників:

							1. Вертипорох О. В., Іванова Н. П., Киченко О. С. Наукова робота з літератури: Методичні рекомендації з написання бакалаврських, магістерських кваліфікаційних робіт. Черкаси, 2019. 70 с. 2. Киченко О. С. «Вечори на хуторі біля Диканьки» М. Гоголя: міфопоетичне віддзеркалення українського світу. Черкаси : ФОП Гордієнко Є. І., 2019. 78 с. 3. Іванова Н. П., Киченко О. С., Костюк Т. П. Вступ до літературознавства в схемах та таблицях: навчально-методичний посібник до курсу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня філологічних спеціальностей денної та заочної форми навчання. Черкаси : ФОП Гордієнко Є., 2020. 112 с. Науковий керівник кандидатської дисертації Ю.В. Шуби, захищеної у 2011 році, Н. П. Іванової, захищеної у 2013 році, Н. В. Щамраєнко, захищеної у 2013 році, С.В. Висоцької, захищеної у 2015 році. Упродовж 2011-2018 років працював у складі Акредитаційної комісії МОН. Керівник наукової зареєстрованої теми «Художній жанр у компаративному висвітленні» (номер державної реєстрації 0116 U003827) Член журі ІІІ етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України із зарубіжної літератури (2014-2016 рр.). Завідувач кафедри зарубіжної літератури упродовж 2000-2007 років. Був офіційним опонентом 8 кандидатських і 6 докторських дисертацій; член спеціалізованої вченої ради К

							73.053.03. Член групи «Творча майстерня вчителя зарубіжної літератури» Учасник проекту «Вища та середня школа: співпраця заради майбутнього» для учителів російської мови, зарубіжної літератури міста Черкаси і Черкаської області (з 2009 р. й дотепер)..
375689	Куліш Ірина Миколаївна	т.в.о. завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут іноземних мов	Диплом кандидата наук ДК 019864, виданий 02.07.2003, Атестат доцента 02ДЦ 015549, виданий 19.10.2005	29	Іноземна мова	П. 1-3, 5-6, 9-10, 13, 15, 17 Ліцензійних умов Наявність профільної освіти. Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має досвід викладання курсу для аспірантів. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Є автором наукових публікацій у періодичних виданнях, фахових публікацій та навчальних посібників: 1. Tarasenkova N. A., Akulenko I. A., Kulish I. M., Nekoz I. V. Preconditions and Preparatory Steps of Implementing CLIL for Future Mathematics Teachers. Universal Journal of Educational Research 8(3): 971-982, 2020 http://www.hrpub.org DOI: 10.13189/ujer.2020.080332 (SCOPUS) 2. Куліш І..М., Королюк Г.О. До проблеми вивчення іноземної мови професійного спрямування як важливої складової професійної підготовки фахівця. / І.М. Куліш, Г.О. Королюк // Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки. – № 1. 2019. – Черкаси, 2019. – С. 55-61. 3. Куліш І.М. Можливості іноземної мови професійного спрямування у формуванні та розвитку навичок 21 століття / І.М. Куліш // Лінгвістична підготовка студентів нефілологічних спеціальностей вищих навчальних закладів у контексті Болонського процесу та Загальноєвропейськи

							х Рекомендацій з вивчення, викладання та оцінювання мов. 2019 року. – ОНАЗ, Одеса. 4. Куліш І.М., Некоз І.В. Аспекти мотиваційної складової процесу вивчення іноземної мови професійного спрямування / І.М. Куліш, І.В. Некоз // Вітчизняна філологія: теоретичні та методичні аспекти вивчення. Збірник наукових праць. Випуск 8. – Черкаси : ФОП Гордієнко Є. І., 2019. – С. 109-118. Куліш І.М. Особливості педагогічної освіти Сінгапуру / І.М. Куліш // Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки. – № 1 (334). – Черкаси, 2015. – С. 50-57. 5. Куліш І.М. Англійська мова для студентів-магістрантів немовних спеціальностей / І.М. Куліш / Навчальний посібник. - Черкаси: Вид. ЧНУ ім. Б.Хмельницького, 2008 рік. – 112 с. Стажування: 1. Міжнародне стажування в межах програми ERASMUS+ (Університет Тарту (Естонія) Вид документа: звітпідтвердження. Тема: Предметномовне інтегроване навчання (CLIL) Дата видачі: Грудень 2020 року
373638	Кретов Павло Васильович	доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут міжнародних відносин, історії та філософії	Диплом кандидата наук ДК 007988, виданий 11.10.2000, Атестат доцента 02ДЦ 015547, виданий 19.10.2005	26	Філософія і культура наукового мислення	П. 1-3, 8, 14-15, 17-18 Ліцензійних умов Відповідність наукового ступеня та вченого звання. Має досвід викладання курсу для аспірантів. Має науковий інтерес за профілем дисципліни. Є автором наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та в монографіях. 1. Кретов П. В., Кретова О. І. Темпоральний режим модерну, постмодерну і метамодерну:

							нативнодискурсивний аспект // Вісник Черкаського національного університету. Серія «Історичні науки». № 1. Черкаси, 2020. С. 716. DOI: 10.31651/2076-59082020-1-7-16 2. Marchenko O.V. Kretov P.V. Philosophy of information and transhumanism: explications of philosophical anthropology//Anthropological measurements of philosophical research. – 2019. – #16. – Pp.102 – 115. DOI: https://doi.org/10.15802/ampr.voi16.188847 3. Кретов П. В., Кретова О. І. Герменевтика відмінності та імовірнісний суб'єкт (на матеріалі творчості Д. Бартелмі) // Вісник Черкаського університету. Серія філософія. – 2019. – №2. – С. 5-12. DOI: 10.31651/2076-58942019-2-3-14 4. Кретов П. В., Кретова О. І. Імовірнісний суб'єкт як агент пародійного наративу в постмодерному тексті // Вісник Черкаського університету: Серія «Філософія». – №1. – Черкаси, 2019. – С. 62–71. . DOI: 10.31651/2076-58942019-1-62-71 5. Кретов П. В., Кретова О. І. Ідентичність, символ і міф у формуванні простору культури та підстав громадянського суспільства // Соціальний розвиток сільських регіонів : колективна монографія. Вип. 3 / За ред. А. М. Шатохіна, М. В. Костюк. – Умань: ВПЦ «Візаві» (Видавець «Сочінський М. М.»), 2018. – 306 с. – С. 173 – 181. Є членом редакційної колегії Вісника Черкаського університету. Серія: філософія. Стажування: Ягеллонський університет (Республіка Польща), 06.05.2016 – 06.06.2016 р. Сертифікат про проходження стажування від 07.06.2016 р. Тема:

							«Онтологічні та епістемологічні підстави символічної філософії»

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	**ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)**	**Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН**	**Методи навчання**	**Форми та методи оцінювання**
ПРН5. Дотримуватися норм наукової етики під час упровадження науково-інноваційної діяльності, проведення власного дослідження ПРН6. Ініціювати й планувати розроблення дослідницько-інноваційних проєктів і брати в них участь, організовувати роботу дослідницьких колективів ПРН7. Аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності ПРН9. Демонструвати навички планування індивідуальної освітньої траєкторії, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; оцінювати результати власної роботи й нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших ПРН13. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення	☐	Інтелектуальна власність	Лекції, практичні заняття, питання для обговорення, вправи, тести, презентації, кейси	усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, залікове оцінювання

та обирати засоби саморозвитку				
ПРН1. Формувати системний науковий світогляд, на ґрунті якого аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософськ і проблеми з розв'язанням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання ПРН5. Дотримуватися норм наукової етики під час упровадження науково-інноваційної діяльності, проведення власного дослідження ПРН6. Ініціювати й планувати розроблення дослідницько-інноваційних проєктів і брати в них участь, організовувати роботу дослідницьких колективів. ПРН7. Аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності ПРН13. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку	☐	Філософія і культура наукового мислення	Лекції, семінарські заняття, питання, обговорення, кейси, тести, дискусії	Поточне опитування та поточне тестування; бліц-опитування; оцінювання активності під час лекційних та семінарських занять; оцінки за опрацювання першоджерел; оцінки за реферати, повідомлення та презентації, підготовлені до занять, оцінки за виконання інтерактивних методів; оцінка за підсумковий контроль (тести та письмове завдання).
ПРН9. Демонструвати навички планування індивідуальної освітньої траєкторії, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; оцінювати результати власної роботи й нести	☐	Іноземна мова	Лекції, практичні заняття, складання бібліографічних описів, написання зразків наукового дослідження (доповіді, тез, статті, резюме), підготовка професійного резюме (індивідуальне завдання)	Поточне опитування та поточне тестування; бліц-опитування; оцінювання активності під час лекційних та семінарських занять; оцінки за опрацювання першоджерел; оцінки за реферати, повідомлення та презентації, підготовлені до занять, оцінки за виконання інтерактивних методів; оцінка за підсумковий контроль (тести та письмове

відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших. ПРН10. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі Поточний (індивідуальні завдання, опитування, тести) та екзаменаційний контроль філології та міждисциплінарних досліджень. ПРН11. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та писемній формі: продукувати й грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо). ПРН14. Демонструвати приклади застосування загальних і спеціальних навичок дослідника.				завдання).
ПРН1. Формувати системний науковий світогляд, на ґрунті якого аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософськ і проблеми з розв'язанням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й	☐	Інформаційно-комунікаційні технології в наукових дослідженнях	Словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, самостійна робота, інтерактивні методи, заняття з елементами дистанційного навчання.	усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, залікове оцінювання

теоретичні методи пізнання ПРН4. Обирати методологію, адекватну предметові філологічного дослідження, упроваджувати сучасні методи наукових пошуків для розв'язання широкого кола проблем у галузі філології ПРН8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній науково-інноваційній діяльності. ПРН9. Демонструвати навички планування індивідуальної освітньої траєкторії, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; оцінювати результати власної роботи й нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших ПРН10. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень ПРН12. Організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності, діагностики, контролю та оцінювання її ефективності				

ПРН1.Формувати системний науковий світогляд, на ґрунті якого аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософськ і проблеми з розв'язанням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання ПРН2.Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці досліджуваного наукового напряму, глибоко розуміти теоретичні і практичні проблеми в галузі дослідження ПРН3.Уміти робити огляд, критично аналізувати, оцінювати й узагальнювати різні наукові погляди в галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію ПРН4.Обирати методологію, адекватну предметові філологічного дослідження, упроваджувати сучасні методи наукових пошуків для розв'язання широкого кола проблем у галузі філології ПРН5. Дотримуватися норм наукової етики під час упровадження науково-інноваційної діяльності, проведення власного дослідження ПРН10. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних	☐	Методологія і методи філологічних досліджень	Лекційні та практичні заняття,опитування, есе, індивідуальне навчально-дослідницьке завдання, презентації, тести	Поточний (аналітичні звіти, есе, доповіді, презентації) та екзаменаційний контроль

фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень				
ПРН2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці досліджуваного наукового напряму, глибоко розуміти теоретичні і практичні проблеми в галузі дослідження ПРН8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній науково-інноваційній діяльності ПРН9. Демонструвати навички планування індивідуальної освітньої траєкторії, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; оцінювати результати власної роботи й нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших ПРН12. Організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності, діагностики, контролю та оцінювання її ефективності ПРН14.Демонструвати приклади застосування загальних і спеціальних навичок дослідника	☐	Педагогічна практика	активні та інтерактивні методи навчання	звітні матеріали, висновок наукового керівника
ПРН5. Дотримуватися норм наукової	☐	Мовна екологія наукового стилю	Лекції, практичні заняття, питання для обговорення, вправи, тести, презентації,	усне опитування, письмове опитування (експрес-контроль), індивідуальне

етики під час упровадження науково-інноваційної діяльності, проведення власного дослідження ПРН8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній науково-інноваційній діяльності ПРН9. Демонструвати навички планування індивідуальної освітньої траєкторії, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; оцінювати результати власної роботи й нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших ПРН10. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень ПРН11. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та писемній формі: продукувати й грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо) ПРН12. Організовувати викладання філологічних дисциплін			кейси	опитування, виступ аспіранта на занятті, методи практичного контролю, презентації, контрольні роботи, залікове оцінювання

відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності аспірантів, діагностики, контролю та оцінювання ефективності навчальної діяльності				